ARTICLE 19

အခြေခံအဆင့် နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေ လမ်းညွှန်

Beginners’ guide to freedom of expression laws

ARTICLE 19
Free Word Centre
60 Farringdon Road
London
EC1R 3GA
United Kingdom

T: +44 20 7324 2500
E: info@article19.org
W: www.article19.org
Tw: @article19org
Fb: facebook.com/article19org

ARTICLE 19
Downtown Yangon
Myanmar
E: myanmar@article19.org
Tw: @article19asia

ISBN: 978-1-906586-88-1

© ARTICLE 19, 2014
Edition 1 of this guide was published in 2012. This is edition 2.

This work is provided under the Creative Commons Attribution-Non-Commercial-ShareAlike 2.5 licence. You are free to copy, distribute and display this work and to make derivative works, provided you:
1) give credit to ARTICLE 19;
2) do not use this work for commercial purposes;
3) distribute any works derived from this publication under a licence identical to this one.
To access the full legal text of this licence, please visit: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/legalcode.
ARTICLE 19 would appreciate receiving a copy of any materials in which information from this report is used.

This booklet was produced courtesy of funding from the British Government.

This booklet is partially financed by the Government of Sweden. The Government of Sweden does not necessarily share the opinions here within expressed. ARTICLE 19 bears the sole responsibility for the content.

SWEDEN

Foreign & Commonwealth Office

မြန်မာပြည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် ၂၀၁၂ တွင် အခြေခံအဆင့် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေ လမ်းညွှန်စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဤလမ်းညွှန် စာအုပ်တွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို လေးစားရန်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် မြှင့်တင်ရန် အစိုးရ များ လုပ်ဆောင်ရမည့်အရာ၊ မလုပ်ဆောင်သင့်သည့်အရာများ ကို ရှင်းပြထားသည်။

ARTICLE 19 launched this beginners' guide as part of our work on reform in Myanmar. It is part of a series of such guides which are available at www.article19.org

Regulating print media 3
ပုံနှိပ်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating journalists 13
သတင်းထောက်များကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating the internet 27
အင်တာနက်ကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating broadcast media 37
ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို စီးမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating film 49
ရုပ်ရှင်ကိုထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating freedom of assembly 53
ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်း

Regulating assess to public information 61
အများပြည်သူဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်း

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating print media

ARTICLE 19 is regularly asked whether and how the print media should be regulated. This beginners' guide looks at regulation from a human rights viewpoint and in particular the right to freedom of expression.

သတင်းထောက်များကို အစိုးရ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုက စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့် လား ဆိုတဲ့မေးခွန်း အာတီကယ် ၁၉ ကို မကြာခဏ မေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဤအခြေခံအဆင့် လမ်းညွှန်တွင် စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းကို လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အမြင်မှ တင်ပြထားသည်။

Are human rights important when regulating the print media?

Yes. The print media has been one of the biggest sources of information and debate for the public over centuries and as such is one of the most important examples of the right to freedom of expression in use.

The print media has a vital role in making democracies work by publishing a diverse range of voices with different opinions. It can only fulfil this role if it is free to publish what it thinks is important, and in order to do so it relies on the right to freedom of expression.

This right, which is for everyone as well as the print media, is guaranteed in international human rights law in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights, collectively known as the international bill of human rights, and which emerged from the horrors of World War II.

International human rights law has become so important that all governments are required to respect, protect and fulfil the right to freedom of expression within each country.

Regulation of the print media can be a problem because it interferes with the right to freedom of expression. ARTICLE 19 exists to point out what regulation is okay and suitable in a democracy and what regulation is not. We do not guess - we look at and compare with the human rights standards that have developed internationally over several decades.

International human rights standards say that regulation of the print media must be:

1. Written in law (not arbitrary)
2. Have a legitimate aim (these aims are listed in international law as the rights or reputations of others, national security, public order, public health and morals)
3. Absolutely necessary to achieve the

above aim (necessary in a democracy, and done in a proportionate way).

This is known as the three-part test and comes from the International Covenant on Civil and Political Rights.

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ရာတွင် လူ့အခွင့်အရေး အရေးကြီးသလား။

အရေးကြီးပါသည်။ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆွေးနွေးမှုများအကြောင်း သိရှိနိုင်သည့် အကြီးမားဆုံးသော သတင်းအရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သော ပုံနှိပ်မီဒီယာသည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၏ သာဓကတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

ပုံနှိပ်မီဒီယာတွင် အမြင်အမျိုးမျိုးကိုထင်ဟပ်သည့် ရေးသားချက်များကို ထုတ်ဝေပေးခြင်းကြောင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာသည် ဒီမိုကရေစီရှင်သန်ရေးအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိပါ သည်။ ၎င်း၏ ခန်းကဏ္ဍကို အပြည့်အဝ ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်မှာ အရေးကြီးသည်ဟု ထင်သည့် အကြောင်းအရာကို လွတ်လပ်စွာထုတ်ဝေနိုင်မှာ ဖြစ်နိုင်ပေမည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြေ ာဆိုခွင့်ကို အားကိုးအားထားပြုရသည်။

ဤ အခွင့်အရေးသည် လူတိုင်းအတွက်နှင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာအတွက်ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေများဖြစ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးကြေငြာစာတမ်းနှင့် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ သဘောတူညီချက်များတွင် အာမခံချက်ပေးထား သည်။ ၎င်းအခွင့်အရေးသည် ခြောက်ခြားဖွယ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်ရပ်မှ ပေါ်ထွက်လာပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်းအဖြစ် အခြေခံနိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေအဖြစ်လည်းသိထားကြ သည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးဥပဒေသည် အလွန်အရေးကြီးသောကြောင့် နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီရှိ အစိုးရ တိုင်းသည် လေးစားရန်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် ကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ဖော်ဆောင်ပေးရန်လိုသည်။

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်း သည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ထိခိုက် လျှင် မကောင်းပါ။ ဒီမိုကရေစီအတွက် မည်သို့သောစည်းမျဉ်းသည် သင့်တော်ပြီး၊ မည်ကဲ့သို့ သောအခွင့်အရေးသည် မသင့်တော်ကြောင်း အာတီကယ် ၁၉ က ထောက်ပြပါသည်။ မိမိတို့ ခန့်မှန်း ပြောဆိုခြင်းမလုပ်ပါ။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ နိုင်ငံတကာတွင် ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်လာ သော လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းကို ကြည့်၍ နှိုင်းယှဉ်မှုပြု ထားခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းအရ ပုံနှိပ်မီဒီယာဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း၊စည်းကမ်းသည်

၁။ ဥပဒေဖြင့် ရေးသားထားရမည်။
(အလျင်းသင့်သလို မတရားလုပ်ဆောင်ခြင်းမဖြစ်စေရ)

၂။ တရားဝင် ဦးတည်ချက်ရှိရမည်။ (ထိုဦးတည်ချက်များကို အခြားသူ၏အခွင့်အရေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ လူထုလုံခြုံရေး၊ လူထုကျန်းမာရေး နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား များအဖြစ် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်။)

၃။ ၎င်းဦးတည်ချက်များကို ရရှိရန် လုံးဝ လိုအပ်သည့်အခြေအနေတွင်(ဒီမိုကရေစီအတွက် လိုအပ်ခြင်းနှင့် အချိုးညီစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း) ဖြစ်ရမည်။

၎င်းတို့သည် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်း ဖြစ်ပြီး အဆင့်သုံးဆင့် လိုအပ်ချက်အဖြစ်သိထားကြသည်။

Should the print media be regulated in law?

No. Even though some governments say that they are trying to protect the right to freedom of expression, any regulation of the print media is a bad idea. Regulation at best creates bureaucratic obstacles and loopholes and at worst creates a system where such obstacles and loopholes can be used to abuse and censor the media.

Most established democracies do not have specific regulations for the print media. Democracies do have laws covering the broadcast media, but they are to ensure the fair distribution of limited broadcast channels. The print media should only be treated like any other company and regulated through laws that cover all companies, such as labour or tax laws.

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို ဥပဒေတွင် စည်းမျဉ်းပြဋ္ဌာန်း၍ ထိန်းချုပ်သင့်ပါသလား။

မလုပ်သင့်ပါ။ အစိုးရတစ်ချို့သည် သူတို့အနေနဲ့ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း ပုံနှိပ်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ရန် စိတ်ကူးခြင်း သည် ကောင်းသည့်ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ စည်းမျဉ်းသည် ဗျူရိုကရက်အဟန့်အတားနှင့် ဟာကွက်များကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး၊ အဆိုးဆုံးအခြေအနေအဖြစ် ထိုအဟန့်အတားနှင့် ဟာကွက်များကို အစိုးရက အသုံးပြုကာ မီဒီယာကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း၊ ဆင်ဆာပြုခြင်းများ ပြုလုပ်လာတတ်သည်။

အခြေတည်သော ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် ပုံနှိပ်မီဒီယာအတွက် သီးသန့်စည်းမျဉ်းမရှိပါ။ ဒီမိုကရေစီ စနစ်တွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိသော ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းများ မျှတစွာ ဖြန့်ချီရန် အတွက်ရည်ရွယ်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားဆိုင်ရာ ဥပဒေ သာရှိသည်။ အခြားကုမ္ပဏီများအပေါ်သဘောထားသကဲ့သို့ ပုံနှိပ်မီဒီယာကိုလဲ တစ်သဘောထဲထားပြီး ဆက်ဆံကာ ကုမ္ပဏီများအပေါ်ထားရှိသည့် အခွန် သို့မဟုတ် လုပ်အားဆိုင်ရာ ဥပဒေများဖြင့် စည်းမျဉ်းချမှတ်သင့်သည်။

Should the print media be licenced?

No. Some states do require people or companies to get permission usually via a licence to open a newspaper or other printed publication. Such licencing violates international law – there is no pressing social or democratic need to require the print media to be authorised by the government or some other body, and any licencing in effect places the state in control of the media. Licensing stops the free flow of information, controls who can and who cannot publish, and limits the number of publications and therefore voices and opinions that the public can hear from.

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို လိုင်ဆင်ပြဌာန်းသင့်သလား။

မပြဌာန်းသင့်ပါ။ ပြည်သူ သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများမှ သတင်းစာတိုက်ထောင်ရန် သို့မဟုတ် အခြားပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန်အတွက် တစ်ချို့အစိုးရသည် လိုင်စင်ဖြင့်သာခွင့်ပြုချက်ပေးသည်။ ထိုသို့ လိုင်စင်ပြဌာန်းခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်။ အဖွဲ့တစ်ခုခုမှ သို့မဟုတ် အစိုးရမှ ပုံနှိပ်မီဒီယာကို ခွင့်ပြုချက်ပေးရန်အရေးတကြီး လူမှုရေး သို့မဟုတ် ဒီမိုကရေစီအတွက် လုပ်ဆောင်ဖို့မလိုအပ်ပါ။ လိုင်စင်ပြဌာန်းခြင်းသည် ပုံနှိပ်မီဒီယာကို နိုင်ငံတော်မှ ထိန်းချုပ်စေရန်သာ ဖြစ်စေသည်။ လိုင်စင်ပြဌာန်းခြင်းသည် သတင်းအချက်အလက်များလွတ်လပ်စွာစီးဆင်းမှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်၊ လူတိုင်း၏ ထုတ်ဝေနိုင်ခွင့်ကို ထိန်းချုပ် ပြီး၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းအရေအတွက် ကန့်သတ်လိုင်ခြင်းကြောင့် ပြည်သူ၏ အမျိုးမျိုးသောအသံနှင့် ထင်မြင်ချက်များကြားနိုင်ခွင့်ကို ကန့်သတ်လိုက်ရာရောက်သည်။

Should the print media be registered?

The simple answer is that it depends on whether registration is a barrier to publication. Registration is only acceptable if it has narrow technical requirements where only limited information is required, where fees are small, and where registration cannot be refused.

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို မှတ်ပုံတင်သင့်သလား။

လွယ်ကူသည့်အဖြေမှာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန်အတွက် မှတ်ပုံတင်ရန် အခက်အခဲ ရှိ မရှိပေါ်မူတည် သည်။ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို မငြင်းပယ်နိုင်သည့်အခြေအနေ၊ ကုန်ကျစရိတ်နည်းခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်အနည်းငယ်သာ တင်ပြရန်လိုအပ်ကာ လုပ်ငန်းပိုင်းနည်းပညာအရ လိုအပ်ချက် အနည်းငယ်ရှိသော အခြေအနေမျိုးတွင်သာ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် လက်ခံနိုင် စရာဖြစ်သည်။

Can the state suspend or ban a newspaper?

Temporarily or permanently banning a newspaper or other print media greatly undermines the right to freedom of expression by stopping a flow of information to the public, singlehandedly punishing

both the newspaper and their readership.

Banning a newspaper violates international law as the judging body is in effect overseeing a system of licencing. Even if that body is a court, the decision to ban is unjustifiable in international law. Even a temporary ban is a disproportionate violation of the right to freedom of expression when many other and less indiscriminate methods exist, such as fines or the seizure of a single issue of the newspaper.

Punishments that undermine the print media's ability to publish and distribute are in effect the same as a ban and similarly undermine the right to freedom of expression.

သတင်းစာကို အစိုးရက ပိတ်ပင်ခြင်း သို့မဟုတ် ထုတ်ဝေခွင့်ရပ်တန့်ထားခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသလား။

ခဏတာ သို့မဟုတ် တစ်သက်လုံးအတွက် သတင်းစာတစ်စောင် သို့မဟုတ် ပုံနှိပ်မီဒီယာကို ပိတ်ပင်ခြင်းဖြင့် ပြည်သူလူထုံသို့ သတင်းအချက်အလက်စီးဆင်းမှုကို ရပ်တန့်ခြင်း၊ သူတင်းစာနှင့် ၎င်း၏ စာဖတ်သူကို တစ်ဖက်သတ် ပြစ်ဒဏ်ပေးရာ ရောက်သောကြောင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်ကို ထိခိုက်စေပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးသော အဖွဲ့အစည်းသည် လိုင်စင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းစနစ်ကို ကြည့်ကြပ်သောကြောင့် သတင်းစာကိုပိတ်ပင်ခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်။ ထို အဖွဲ့အစည်း သည် တရားရုံး ဖြစ်နေသောငြားလည်း နိုင်ငံတကာဥပဒေအရ ပိတ်ပင်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လက်မခံသင့်ပါ။ ငွေဒဏ် သို့မဟုတ် သတင်းစာ၏ အတွဲတစ်တွဲကို သိမ်းဆီးလိုက်ခြင်း ကဲ့သို့သော အခြားသော နည်းလမ်းကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ ခဏတာ ပိတ်ပင်ခြင်းသည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို အချိုးမညီစွာ ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပုံနှိပ်မီဒီယာ၏ ထုတ်ဝေခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းအစွမ်းကို ထိခိုက်စေသည့် ပြစ်ဒဏ်များသည် တားဆီး ပိတ်ပင်ခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်ပြီး၊ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို မထီမဲ့မြင် ပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Is self-regulation suitable for the print media?

Yes. The print media's role is to inform people about what the government and the state do. As the government and state are often criticised in newspapers, it is not in the people's interest for them to regulate the print media because of the likely risk of censorship.

A more suitable solution is self-regulation – often named a 'press council' – with a mandate to raise media standards and help sort out problems such as unprofessional or inaccurate reporting. Self-regulation averts state regulation and keeps the print media

free and independent.

ပုံနှိပ်မီဒီယာကို ကိုယ်တိုင်စည်းမျဉ်းချမှတ်ခြင်းသည် သင့်တော်ပါသလား။

သင့်တော်ပါသည်။ ပုံနှိပ်မီဒီယာ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ပြည်သူလူထုအား အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတော်၏ လုပ်ဆောင်နေမှုများအကြောင်း အသိပေးဖို့ဖြစ်တယ်။ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတော်ကို သတင်းစာများတွင် မကြာခဏ ဝေဖန်ပြောဆိုသောကြောင့်၊ အစိုးရကို ပုံနှိပ်မီဒီယာများအပေါ် စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခိုင်းခြင်းသည် လူထု၏ အကျိုးစီးပွားမဟုတ်ပါ။ ဆင်စာလုပ်မည့် အန္တရာယ် ရှိလာနိုင်သည်။

ပိုမိုသင့်တော်သောအဖြေမှာ မီဒီယာအဆင့်အတန်းကို မြင့်တင်ရန်နှင့် အတတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိသော သို့မဟုတ် သတင်းမှားတင်ပြခြင်းများကိုဖြေရှင်းရန် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ ဖြင့် ("စာနယ်ဇင်းကောင်စီ"အဖြစ် အသိများသော) ကိုယ်တိုင်စည်းမျဉ်း ချမှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်တိုင်စည်းမျဉ်းချမှတ်သောစနစ်သည် နိုင်ငံတော်၏ စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းကို တားဆီး နိုင်ပြီး ပုံနှိပ်မီဒီယာကို လွတ်လပ်စေသည်။

Can you give an example of a 'press council'?

Press councils are different in every country because of different democratic traditions, types of administration or government, and even geography. Some countries have both regional and national press councils.

Generally, press councils consist of members who take charge of its operation and finances. They also have commissions that receive and handle complaints about the work of the print media.

"စာနယ်ဇင်း ကောင်စီ" အကြောင်းဥပမာ တစ်ခုလောက် ပေးနိုင်ပါသလား။

မတူညီသော ဒီမိုကရေစီဓလေ့၊ အုပ်ချုပ်မှုစနစ် သို့မဟုတ် ပထဝီအနေအထားပေါ်မူတည်၍ စာနယ်ဇင်းကောင်စီများသည် နိုင်ငံအလိုက် ကွဲပြားကြသည်။ နိုင်ငံတစ်ချို့တွင် နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့် ဟူ၍ နှစ်ခုရှိသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု တာဝန်ယူသည့် သူများဖြင့် စာနယ်ဇင်းကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ၎င်းတို့တွင် ပုံနှိပ်မီဒီယာ၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်ကြားချက်များကို လက်ခံဖြေရှင်းသည့် ကော်မရှင်လည်းပါဝင်သည်။

Who should be a member of a press council?

Press councils should include journalists, media owners, and publishers. They can also include professional organisations, such as unions, and sometimes representatives of wider civil society. The members do not work full time and are often volunteers, but they are supported by administrative staff who are employed to keep things running smoothly.

ဘယ်သူတွေ စာနယ်ဇင်းကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သင့်သလဲ။

စာနယ်ဇင်းကောင်စီတွင် သတင်းထောက်များ၊ မီဒီယာပိုင်ရှင်များနှင့် ထုတ်ဝေသူများ ပါဝင်သင့် သည်။ သမဂ္ဂကဲ့သို့သော အတတ်ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းမှ ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း ပါဝင်နိုင်စေသည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် အလုပ်ကို အချိန်ပြည့် မလုပ်သည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတို့ကို လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ချောမွေ့စွာ လည်ပတ်စေရန်အတွက် ခန့်ထားသော ရုံးဝန်ထမ်းများက ကူညီပံ့ပိုးပေးသည်။

What should a press council do?

Press councils should set standards for professionalism by creating a code of conduct (or ethics) and educating journalists, media owners, publishers and others involved in the print media. They should also tell the wider public about their standards and code, and make decisions on complaints submitted to them by the public.

စာနယ်ဇင်းကောင်စီက ဘာတွေလုပ်ဆောင်သင့်သလဲ။

လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် စည်းကမ်း၊ စည်းမျဉ်း(သို့မဟုတ် ကျင့်ဝတ်) ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ သတင်းထောက်များ၊ မီဒီယာ ပိုင်ရှင်များ၊ ထုတ်ဝေသူများနှင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာတွင် ပါဝင်ပတ်သက် နေသည့် အခြားသောသူများကို ပညာပေးခြင်းများပြုလုပ်သည်။ ၎င်းတို့ထံ လူထု ပေးပို့လာသော တိုင်ကြားစာများအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့် ပြည်သူလူထုကို ၎င်းတို့၏ စံနှုန်းနှင့် လိုက်နာရ သည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများကို ပြောပြသည်။

What should a press council's code of conduct say?

Every code is different depending on the situation in each place. However, they should cover:

- Respect for the people's right to know
- Accuracy in news gathering and reporting
- Fairness in the methods used to get news, photographs and documents
- Sensitivity in reporting on vulnerable groups such as children and victims of crime
- Non-discrimination in relation to race, ethnicity, religion, sex and sexual orientation
- Respect for the presumption of innocence in reporting on criminal procedures
- Protection of confidential sources of information
- Duty to rectify published information found to be inaccurate of harmful.

စာနယ်ဇင်းကောင်စီ၏ အပြုအမူဆိုင်ရာ

ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်းတွင် ဘာတွေပါသင့်သလဲ။

နေရာတစ်ခုခြင်းစီ၏ အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတိုင်းသည် ကွဲပြားသွားကြသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် -

- အများပြည်သူ၏ သိရှိနိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးကို လေးစားရန်
- သတင်းစုံစမ်းခြင်းနှင့် တင်ပြရာတွင် မှန်ကန်မှုရှိရန်
- စာရွက်စာတမ်းများ၊ ဓာတ်ပုံများနှင့် သတင်းများကို ရယူရာတွင် တရားသော နည်းလမ်းဖြစ်လုပ်ဆောင်ရန်
- ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူများနှင့် ခလေးငယ်များကဲ့သို့သော အားနည်းချက်ရှိသော သူများ အကြောင်း သတင်းပေးပို့ရာတွင် အထူးသတိထားဆင်ခြင်ရန်
- လူမျိုး၊ တိုင်းရင်းသား၊ ဘာသာရေး၊ လိင် နှင့် မိမိသဘောအရ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် လိင် ပိုင်းဆိုင်ရာရွေးချယ်ထားမှုအကြောင်းများကို သတင်းပေးပို့ရာတွင် ခွဲခြားခြင်းမပြု လုပ်ရန်
- ပစ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ကို သတင်းရေးရာတွင် တရားခံကို စီရင်ချက် မချမည် အပြစ်မရှိသူအဖြစ် ယူဆထားရမည်ဆိုသည့်ကို လေးစားရန်
- လျှို့ဝှက်ထားရမည့် သတင်းရင်းမြစ်များကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း
- သတင်းမှားများ ထုတ်ပြန်ထားမိ၍ နစ်နာမှုများထွက်ပေါ်လာလျှင် ပြန်လည်စစ်ဆေး ၍ တာဝန်ခံ ဖြေရှင်းခြင်း

Who should pay for press councils?

Press councils should be paid for in a way that keeps them independent from outside pressure. The best way to do this is for them to be paid for by journalists, owners of the print media, publishers and donors.

ဘယ်သူတွေက စာနယ်ဇင်းကောင်စီအတွက် ငွေကြေးပေးဆောင်သင့်သလဲ။

စာနယ်ဇင်းကောင်စီများ အပြင်ဘက်ဖိအားမှ လွတ်လပ်နေရန် အတွက်လုပ်ဆောင်နေသောကြောင့် ၎င်းကို ငွေကြေးပေးဆောင်သင့်သည်။ အကောင်းဆုံးလုပ်ရန် နည်းလမ်းမှာ သတင်းထောက်များ၊ ပုံနှိပ်မီဒီယာပိုင်ရှင်များ၊ ထုတ်ဝေသူများနှင့် အလှူရှင်များက ၎င်းတို့အတွက် ပေးဆောင်သင့်သည်။

What should press councils do with people who break the code?

As press councils are independent from the state in order to keep them free from control, they cannot use the state's powers such as police or fines. The only thing they can do when their code is broken is to get the newspaper to print the council's decision saying that they broke the code. Usually the print media does what the council says because they know that it would be far worse for democracy if the people became disillusioned with the press

council and called on the state to punish them.

ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်း ချိုးဖောက်သူများကို စာနယ်ဇင်းကောင်စီမှ မည်သို့လုပ်ဆောင်သင့် သနည်း။

စာနယ်ဇင်းကောင်စီများသည် နိုင်ငံတော်၏ ထိန်းချုပ်မှုမှ လွတ်ကင်းရန် နိုင်ငံတော်၏ စွမ်းအားများဖြစ်သည့် ရဲ နှင့် ဒါဏ်ငွေ ပေးဆောင်စေခြင်းများကို အသုံးမပြုနိုင်ပါ။ ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်း ချိုးဖောက်လျှင်လုပ်နိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောအရာမှာ ဖောက်ဖျက်သူကို သတင်းစာတွင် ကောင်စီ၏ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို ချိုးဖောက်ခဲ့ကြောင်း ထည့်သွင်းကြော်ငြာ ခိုင်းစေခြင်းသာဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာသည် ကောင်စီ၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာလေ့ရှိ သည်။ အကြောင်းမှာ ပြည်သူများ စာနယ်ဇင်းကောင်စီကြောင့် စိတ်ပျက်ကာ အစိုးရကို ပြစ်ဒဏ်ပေးခိုင်းလျှင် ဒီမိုကရေစီအတွက် ပိုမိုဆိုးဝါးသွားဖွယ်ရှိကြောင်း ပုံနှိပ်မီဒီယာ များက သဘောပေါက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

သတင်းထောက်များကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating journalists

ARTICLE 19 is regularly asked whether the government or another organisation should regulate journalists. This beginners' guide looks at regulation from a human rights viewpoint and in particular the right to freedom of expression.

သတင်းထောက်များကို အစိုးရ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုက စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့်လား ဆိုတဲ့မေးခွန်း အာတီကယ် ၁၉ ကို မကြာခဏ မေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဤအခြေခံအဆင့် လမ်းညွှန်တွင် စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းကို လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အမြင်မှ တင်ပြထားသည်။

Are human rights important when regulating journalists?

Yes. Journalists are vital for democracies to work and are often called either the fourth pillar of democracy (after the executive, legislature and judiciary) or the people's watchdog.

As such, journalists must be free to write what they think is important. They use their right to freedom of expression to make democracy work, and this right, which is for everyone, is guaranteed in international human rights law in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights, collectively known as the international bill of human rights, and which emerged from the horrors of World War II.

International human rights law has become so important that all governments are required to respect, protect and fulfil the right to freedom of expression within each country.

Regulation of journalists can be a problem because it interferes with the right to freedom of expression. ARTICLE 19 exists to point out what regulation is okay and suitable in a democracy and what regulation is not. We do not guess - we look at and compare with the human rights standards that have developed internationally over several decades.

International human rights standards say that regulation of journalists must be:

1. Written in law (not arbitrary)
2. Have a legitimate aim (these aims are listed in international law as the rights or reputations of others, national security, public order, public health and morals)
3. Absolutely necessary to achieve the above aim (necessary in a democracy, and done in a proportionate way).

This is known as the three-part test and comes from the International Covenant on Civil and Political Rights.

သတင်းထောက်များကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ရာတွင် လူ့အခွင့်အရေး အရေးကြီးသလား။

အရေးကြီးပါသည်။ ဒီမိုကရေစီ ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်ဖို့ သတင်းထော်တွေဟာ အရေးကြီးပါသည်။ သူတို့ကို ဒီမိုကရေစီ၏ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်နှင့် လူထုအကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရန် စောင့်ကြည့်သူ များအဖြစ်လည်း အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်။

ထို့ကြောင့် သတင်းထောက်များအား သူတို့အရေးကြီးသည်ဟု ထင်သောကြောင်းအရာများ ကို ရေးသားခွင့်ပြုရမည်။ ဒီမိုကရေစီရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရန် သူတို့ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ အခွင့်အရေးသည် လူတိုင်းအတွက်ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေများဖြစ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်းနှင့် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်များတွင် အာမခံချက်ပေးထားသည်။ ၎င်းအခွင့်အရေးသည် ခြောက်ခြားဖွယ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ် ရပ်မှ ပေါ်ထွက်လာပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်းအဖြစ် အခြေခံနိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေ အဖြစ်လည်း သိထားကြသည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးဥပဒေသည် အလွန်အရေးကြီးသောကြောင့် နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီရှိ အစိုးရတိုင်းသည် လေးစားရန်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ဖော်ဆောင်ပေးဖို့လိုသည်။

သတင်းထောက်များကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆို ခွင့်ကို ထိခိုက်ပါက မကောင်းပါ။ ဒီမိုကရေစီအတွက် မည်သို့ သောစည်းမျဉ်းသည် သင့်တော်ပြီး၊ မည်ကဲ့သို့သောအခွင့်အရေးသည် မသင့်လျော်ကြောင်း အာတီကယ် ၁၉ က ထောက်ပြသည်။ ခန့်မှန်း၍ ပြောဆိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ နိုင်ငံတကာတွင် ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်လာသော လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းကို ကြည့်၍ နှိုင်းယှဉ်တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းအရ သတင်းထောက်များဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းသည်

၁။ ဥပဒေတွင် ရေးသားထားရမည်။ (အလျင်းသင့်သလို မတရားလုပ်ဆောင်ခြင်း မဖြစ်စေရ)

၂။ တရားဝင် ဦးတည်ချက်ရှိရမည် (ထိုဦးတည်ချက်များကို အခြားသူ၏အခွင့်အရေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ လူထုလုံခြုံရေး၊ လူထုကျန်းမာရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား များအဖြစ် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်)

၃။၎င်းဦးတည်ချက်များကို ရရှိရန် လုံးဝ လိုအပ်သည့်အခြေအနေတွင် (ဒီမိုကရေစီအတွက် လိုအပ်ခြင်း နှင့် သင့်တော်စွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း) ဖြစ်ရမည်။

၎င်းတို့သည် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်မှ ပေါက်ဖွား လာခြင်းဖြစ်ပြီး အဆင့်သုံးဆင့် လိုအပ်ချက်အဖြစ်သိထားကြသည်။

What type of regulation of journalists is appropriate?

In our experience there are three models that have been used to regulate journalists:

1. Statutory regulation: a government makes laws to regulate journalism and creates a statutory body with the power to implement the laws and rule on when those laws are broken.
2. Self-regulation: a group of journalists or their representatives (such as unions) make rules and ask others to voluntarily accept them, which can sometimes also include a body to oversee rule breaking
3. Co-regulation: a combination of the two above.

In 25 years of working on this question, ARTICLE 19 has found statutory regulation to be the worst, as governments do not understand the work of journalists and will always try to censor and restrict them.

If journalists are to be regulated, it is always better for them to decide and do it themselves, even if they decide that they need help from the state to protect and enforce their rights.

International courts and other organisations agree – they recognise that as well as being better for democracy, such self-regulation helps to create strong systems of values and principles among journalists, and contributes to public order overall. They do however point out that even self-regulation bodies need to respect, protect and fulfil the right to freedom of expression.

အရေးကြီးပါသည်။ ဒီမိုကရေစီ ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်ဖို့ သတင်းထောက်တွေဟာ အရေးကြီးပါသည်။

သူတို့ကို ဒီမိုကရေစီ၏ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်နှင့် လူထုအကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရန် စောင့်ကြည့်သူများအဖြစ်လည်း အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်။

- ဥပဒေအရပြဋ္ဌာန်းထားသော စည်းမျဉ်း။ ။အစိုးရမှ သတင်းထောက်များကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီး၊ ၎င်းဥပဒေကို အကောင်ထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ချိုးဖောက်လျှင် အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုကိုဖွဲ့စည်းကာ အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်း
- ကိုယ်တိုင် စည်းမျဉ်းချမှတ်၍ ထိန်းချုပ်ခြင်း။ ။သတင်းထောင်အဖွဲ့ သို့မဟုတ် သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ(ဥပမာ သမဂ္ဂများ) စည်းမျဉ်းချမှတ်၍ အခြားသူများ ကိုလည်း သူတို့၏ဆန္ဒအရ စည်းမျဉ်းကို လက်ခံစေခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ စည်းမျဉ်းကို ချိုးဖောက်ပါက ကြည့်ကြပ်ရန် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လည်း ပါဝင်တတ်သည်။
- ပူးတွဲစည်းမျဉ်းချမှတ်ခြင်း။ ။အထက်ဖော်ပြပါ ပုံစံ နှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်ကျင့်သုံး ခြင်း

ဤမေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၂၅နှစ်တာ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံအရ၊ အစိုးရဥပဒေပြု၍ ပြဋ္ဌာန်းသောစည်းမျဉ်းသည် အဆိုးဆုံးဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ အစိုးရများသည် သတင်း

ထောက်များ၏ လုပ်ငန်းကို နည်းမလည်ပဲ၊ ဆင်ဆာဖြတ်ခြင်းနှင့် ကန့်သတ်ချက် များလဲ ဆက်လုပ်ကြမည်ဖြစ်သည်။

သတင်းထောက်များကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်မည်ဆိုလျှင် သူတို့၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လိုက်နာမှုရှိရန် နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီလိုသော်လည်း သူတို့၏ စည်းမျဉ်းကို သူတို့ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်ချမှတ်စေသင့်သည်။

ကိုယ်တိုင်စည်းမျဉ်းချမှတ်ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ခြင်း၊ သတင်း ထောက်များကြားတန်ဖိုးနှင့် စည်းကမ်းခိုင်မာစေသောစနစ် ဖြစ်ပေါ်လာစေခြင်း၊ လူထု တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ကြောင်း နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ တရားရုံးများနှင့် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများက သဘောတူကြသည်။ သို့သော် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စည်းမျဉ်းချမှတ်ယူသည့် တာဝန်ခံအဖွဲ့အနေဖြင့်လည်း လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် ကို လေးစားခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ဖော်ဆောင်ပေးဖို့ လိုကြောင်း သူတို့ ထောက်ပြကြသည်။

Does the state have any role in the regulation of journalists?

Many professions such as doctors or engineers are regulated by the state, and those professionals have rights and duties written in law. However, most professions are not regulated by the state – a baker or bus driver for example can work as long as they have the skills to do so.

Journalists are regulated in some countries due to that country's particular history. In ARTICLE 19's experience however, the less democratic a country, the more likely it is to have a system of statutory regulation so that the government can control what people see and read.

Regulation is however acceptable to a certain extent. For example, most people would agree that a legal right for journalists to protect their sources helps such sources come forward with information in the public interest that they would not disclose if they knew they could be named. On the other hand, laws that require journalists to get permission or a licence in order to work cannot be justified in a democracy. The right to freedom of expression – including via the media – is for everyone, not just those who the government permits to do so.

The golden rule is that too much regulation of journalists is always bad, whether made by democratic governments or by dictators. Journalists can only be the people's watchdog if they can work with as little state control as possible.

သတင်းထောက်များအား စည်းမျဉ်းနှင့် ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ဘာလဲ။

ဆရာဝန် သို့မဟုတ် အင်ဂျင်နီယာဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို အစိုးရ မှ စည်းမျဉ်းချမှတ်ထိန်းချုပ်ပြီး၊ သူတို့၏

အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို ဥပဒေတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် မှန့်ဖုတ်သူ သို့မဟုတ် ဘတ်စ်ကား မောင်းသူ ကဲ့သို့သော အများစု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို နိုင်ငံတော်မှ စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားခြင်းမရှိပါ။ ဥပမာ သူတို့တွင် လုပ်ငန်းလုပ်ရန် ကျွမ်းကျင်မှုအတတ်ပညာ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အလုပ်လုပ်နေနိုင်သည်။

အချို့နိုင်ငံများတွင် ၎င်း၏ ဖြတ်သန်းမှု သမိုင်းကြောင်းကြောင့် စည်းကမ်း၊ စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားသည်။ အာတီကယ် ၁၉၏ အတွေ့အကြုံအရ အစိုးရက လူထု၏အမြင်နှင့် စာပေဖတ်ရှု့ခွင့်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် ဒီမိုကရေစီ အနည်းဆုံးနိုင်ငံတွင် အစိုးရမှ ပြုလုပ်သော ဥပဒေအရ စည်းမျဉ်းပြဋ္ဌာန်းသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသည့်အလားအလာ ပိုမို များပြားသည်။

သို့သော် စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းကို အတိုင်းအတာ တစ်ခုထိ လက်ခံနိုင်သည်။ ဥပမာ သတင်းထောက်များ၏ သူတို့သတင်းရရှိရာ အရင်းအမြစ်ကို ကာကွယ်ရန် ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အခွင့်အရေးရှိသင့်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို ငြင်းဆိုကြမည် မဟုတ်ပါ။ ထိုအခွင့်အရေးရှိမှသာ လူထုအကျိုးစီးပွားအတွက် သတင်းများထွက်ပေါ်လာနိုင်ပြီး၊ ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ သတင်းပေးသူ၏ အမည်ကို ဖော်ထုတ်မည့်အကြောင်း သိထားပါက သတင်းများ ကို ထုတ်ဖော်ရဲကြမည် မဟုတ်ပါ။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ဒီမိုကရေစီစနစ်၌ သတင်းထောက် များ အလုပ်လုပ်ရန် လိုင်စင် သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်ဆိုသည့် အချက်သည် လက်သင့်ခံနိုင်သည့်အရာ မဟုတ်ပါ။ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်သည် မီဒီယာ အပါအဝင် လူတိုင်းအတွက်ဖြစ်သည်။ အစိုးရမှ ခွင့်ပြုချက်ပေးသူများသာ ရရှိသင့်သည့် အရမဟုတ်ပါ။

အရေးကြီးဆုံးသော စည်းမျဉ်းမှာ အာနာရှင်ဖြစ်ဖြစ် ဒီမိုကရေစီအစိုးရဖြစ်ဖြစ် သတင်းထောက်များအပေါ် စည်းမျဉ်း တင်းကြပ်လွန်းလျှင် မကောင်းပါ။ သူတို့အပေါ် ထိန်းချုပ်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်မှသာလျှင် သတင်းထောက်များသည် လူထုအကျိုးစီးပွားအတွက် စောင့်ကြည့်သူများ ဖြစ်နိုင်ပေမည်။

So what can be regulated?

Regulation must be strictly necessary, should aim to protect journalists, and should help them do their job, which in our experience only includes:

1. The guarantee for free access to government-held information
2. Protection of journalists' sources, including protection against searches and seizures of documents and premises
3. Protection of the rights and obligations of journalists, including the freedom of association
4. Laws enabling them to perform their profession.

Self-regulation can set professional and ethical standards, and help to ensure they are used.

ဘယ်လို စည်းမျဉ်းတွေ ချမှတ်သင့်သလဲ။

စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် လုံးဝ လိုအပ်မှသာ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ သတင်းထောက်များကို ကာကွယ်ရန်နှင့် သူတို့၏ လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကူညီပေးရမည်။ မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံအရ ပါဝင်သင့်သည့် အချက်များမှာ -

၁။ အစိုးရထိန်းသိမ်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်ခွင့် အာမခံချက်ရှိခြင်း

၂။ သတင်းထောက်များ၏ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် မြေအိမ်ကို သိမ်းဆီးခြင်း၊ ရှာဖွေစစ်ဆေးခြင်း အပါအဝင် သတင်းရရှိရာ အရင်းအမြစ်များကို ကာကွယ်မှု ပေးခြင်း

၃။ လွတ်လပ်စွာ သင်းပင်းဖွဲ့စည်းခွင့်အပါအဝင် သတင်းထောက်များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ဝတ္တရားကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း

၄။ ဥပဒေက သူတို့၏ လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် ကူညီပေးခြင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို စည်းမျဉ်းချမှတ်ခြင်းဖြင့် သူတို့၏ အတတ်ပညာဆိုင်ရာနှင့် ကျင့်ဝတ်စံနှုန်းကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ပြီး၊ ၎င်းကို အသုံးပြုမှု ရှိအောင် လုပ်ဆောင်နိုင် စေသည်။

Who should be regarded as a journalist?

In international law, everyone has the right to freedom of expression, and therefore each person can easily be regarded as a journalist once they regularly collect and share information, ideas or opinions.

Debating whether someone is or is not a journalist only happens when laws refer to journalists in particular. As journalists should not be regulated, any law that only applies to them is usually a problem for the right to freedom of expression and is best avoided. The only times that journalists should have laws specific to them is to protect their sources and give them the right to collect information about someone without their consent.

ဘယ်သူ့ကို သတင်းထောက်အဖြစ် သတ်မှတ်သင့်သလဲ။

နိုင်ငံတကာ ဥပဒေအရ လူတိုင်းသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ သဘောတရားပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ထင်မြင်ချက်များကို ပုံမှန် စုစည်းတင်ပြသူများကို သတင်းထောက်အဖြစ် အလွယ်တကူ အသိအမှတ်ပြုနိုင် ပါသည်။

ဥပဒေအရ ဘယ်သူက သတင်းထောက်ဖြစ်ကြောင်း အတိအကျရည်ညွှန်းမှသာ ဘယ်သူက သတင်းထောက်ဖြစ်တယ် မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ ဆွေးနွေးငြင်းခုန်မှု ဖြစ်လာနိုင်ပါ တယ်။ သတင်းထောက်တွေကို စည်းမျဉ်းနှင့် မထိန်းချုပ်သင့်တဲ့အတွက်၊ သူတို့အပေါ် မှာသာ သက်ရောက်မှုရှိတဲ့ ဥပဒေဟာ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ထိခိုက်စေပြီး၊

၎င်းကို ရှောင်ရှားလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ သတင်းရရှိရာ အရင်းအမြစ်ကို ကာကွယ်ရန်နှင့် သတင်းထောက်တွေကို တစ်စုံတစ်ဦးရဲ့ သဘောတူညီချက်မပါဘဲ သတင်း အချက်အလက်များကို ရယူခွင့်ပေးဖို့ကိစ္စတွေမှာသာ သတင်းထောက်များအတွက် စည်းမျဉ်းလိုအပ်သည်။

Should journalists be licenced or need permission to work?

No. Some countries require people to get permission – for example a licence, permit or registration - to work as a journalist. However, licencing violates the three-part test in international law because it does not have a legitimate aim and is not strictly necessary.

Some states try to justify licencing as necessary to ensure public order. In practice, however, licencing is usually used to stop journalists with dissenting views from working. It undermines public order because people will not have access to a full range of different views and opinions. As such, licencing is almost unheard of in established democracies.

Other states justify licencing by arguing that doctors and lawyers are licenced too. But journalism is protected in international law as a human right that can be used by everyone – not just those people that the state has licenced – which does not apply to doctors or lawyers.

သတင်းထောက်များ လိုင်စင် သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုချက်ရယူဖို့ လိုအပ်သလား။

မလိုအပ်ပါ။ တစ်ချို့နိုင်ငံတွေမှာ သတင်းထောက်တစ်ယောက်အဖြစ် အလုပ်လုပ်ဖို့အတွက် ခွင့်ပြုချက် (ဥပမာ လိုင်စင်၊ ခွင့်ပြုချက် သို့မဟုတ် နာမည်စရင်းတင်သွင်းခြင်း) လိုပါသည်။ သို့သော် လိုင်စင်ဖြင့် ခွင့်ပြုချက်ပေးခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေ၏ အဆင့် သုံးဆင့် လိုအပ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ရန် လုံးဝလိုအပ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သည့်ပြင် တရားဝင် လက်ခံနိုင်သည့် ဦးတည်ချက်မရှိပါ။

လူထုတည်ငြိမ်မှုအတွက် လိုင်စင်ပြဋ္ဌာန်းဖို့လိုအပ်သည်ဟု နိုင်ငံအချို့က ကြောင်းပြကြ သည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် လိုင်စင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းကို အသုံးချ၍ အမြင်မတူသော သတင်းထောက်များကို တားဆီးခြင်းသာ လုပ်လေ့ရှိသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် လူထုတည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက်စေခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ အမျိုးမျိုးသောအမြင်နှင့် ထင်မြင်ချက်များ ကို လူထုက သိရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် အခြေတည်သော ဒီမိုကရေစီတွင် လိုစင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသလောက်ဖြစ်သည်။

ရှေ့နေနှင့် ဆရာဝန်များပင် လိုင်စင်လိုအပ်သောကြောင့် လိုင်စည်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် သင့်တော်ကြောင်း တစ်ချို့နိုင်ငံများက စောဒကတက်ကြသည်။ သို့သော် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေတွင် နိုင်ငံတော်မှလိုင်စင်ရထားသူများသာမကာ စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်းကို လူတိုင်းအသုံးပြုနိုင်သည့် လူ့အခွင့်အရေးအဖြစ် အကာအကွယ်ပေးထားသည်။ ၎င်းသည်

ရှေ့နေနှင့် ဆရာဝန်များအတွက် အကျုံးမဝင်ပေ။

Are there other requirements for journalists that are inappropriate?

Some states require journalists to be above a certain age, to have a degree, or a clean criminal record. These requirements also violate international law as they restrict those people that can use their right to freedom of expression via the media – a right that belongs to all.

The practicalities of using entry requirements to ensure quality journalism is questionable as they prevent, for example, young people from developing their research and writing skills, or drive out competent journalists with no degree in favour of unskilled academics.

သတင်းထောက်ဖြစ်ရန်အတွက် မသင့်တော်သော အခြားစံသတ်မှတ်ချက် ရှိသလား။

နိုင်ငံတစ်ချို့တွင် သတင်းထောက်ဖြစ်ရန်အတွက် အသက်သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ဘွဲ့တစ်ခု ရရှိရန်လိုအပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည့် သမိုင်းကင်းရှင်းရန် လိုအပ်သည်။ ဤ လိုအပ်ချက်သည် မီဒီယာမှတစ်ဆင့် အများပြည်သူ၏ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆို ခွင့်(လူတိုင်းပိုင်ဆိုင်သော အခွင့်အရေး) ကို ကန့်သတ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်။

စာနယ်ဇင်းအရည်အသွေးအတွက် လိုအပ်သော စံသတ်မှတ်ချက်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည် မေးခွန်းမေးစရာဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ဥပမာ စံသတ်မှတ်ချက်သည် လူငယ်များ သူတို့၏ စာရေးစွမ်းရည်၊ သုတေသနပြုမှုစွမ်းရည်များ တိုးတက်လာရန် လေ့ကျင့်ခြင်းကို ဟန့်တားရာရောက်ပြီး၊ ဘွဲ့ရပညာတတ်ဖြစ်သော်လဲ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိသောသူများကိုသာ ဦးစားပေးခြင်းသည် အရည်အသွေးရှိသော်လည်း ဘွဲ့ဒီဂရီမရှိသော သတင်းထောက် များကို ဘေးဖယ်လိုက်ရာရောက်သည်။

Can journalists be barred from practicing?

No. Some states have laws that can permanently or temporarily ban journalists from working, but this is in effect a form of licencing and therefore violates international law.

သတင်းထောက်များကို အလုပ်လုပ်ခွင့် တားမြစ်သင့်ပါသလား။

မတားမြစ်သင့်ပါ။ တစ်ချို့နိုင်ငံများတွင် သတင်းထောက်များကို ထာဝရ သို့မဟုတ် ခဏတာ အလုပ်လုပ်ခွင့်တားမြစ်သည့် ဥပဒေရှိသည်။ သို့သော် ၎င်းလုပ်ရပ်သည် လိုင်စင်ပြဌာန်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်လာမည့် အကျိုးဆက်နှင့် တူသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်။

What rights are important for journalists?

Right to freedom of association: Journalists are often barred from working unless they join a professional organisation. Some states argue that this is to protect journalistic quality and general welfare, but these could be protected without the need for in effect licencing, which violates international law. Similarly, laws that bar journalists from creating or joining professional organisations also violate international law. Such organisations help to improve the conditions for journalists and raise professional and ethical standards.

Right to accreditation: Journalists need to be able to gather and report news and sometimes need greater access to government buildings or attend public meetings. Accreditation schemes such as press cards can be necessary to ensure access, but can also be abused by governments trying to bar dissenting journalists by refusing them accreditation. In international law, accreditation must be:

1. administered by a body which is independent from the government and follows a transparent procedure;
2. based on specific, non-discriminatory, and reasonable criteria published in advance;
3. only applied to the extent justifiable by genuine space constraints; and
4. not withdrawn based on the work of the journalist or media outlet concerned.

Right to protection for sources of information: People – particularly whistleblowers – often only share information with journalists if they can do so anonymously. The public would be deprived of information in the public interest without protection for such anonymity. Protection in law of the right of journalists to protect their sources is therefore vital, and should follow international standards:

- Journalists should only be ordered to identify a source if there is an overriding requirement in the public interest, and the circumstances make it vital
- Disclosure should be balance against the harm caused to the right to freedom of expression
- Disclosure should only be ordered at the request of an individual or body with a direct, legitimate interest, who has demonstrably exhausted all reasonable alternative measures to protect that interest
- The power to order disclosure of a source's identity should be exercised exclusively by courts of law.

Right to protection with respect to search and seizure of journalistic materials: To make sure that sources are fully protected, journalists need stronger immunity against police carrying out searches or seizure in an attempt to circumvent laws that protect sources. International law says that:

- Search warrants should only be issued

by a judge, who must balance the importance of the search against the importance of preventing harm to the right to gather news

- No warrants should be issued if the same goal can be achieved in a way less detrimental to freedom of expression
- No warrants should be issued for the seizure of material covered by the protection of sources, except in very exceptional circumstances
- The police must be accompanied on their search by a judge or prosecutor.

The right of protection against violence: Journalists are often victim to violence from threats to attacks aimed at silencing them. States must investigate carefully so as not to tacitly approve of the violation of journalists' rights. They should also investigate the possibility that the violence was the result of something the journalist reported. International standards require investigations to be started and concluded in a reasonable time, estimated by: a) the complexity of the matter; b) the judicial activity of the interested party; and c) the behaviour of the judicial authorities.

သတင်းထောက်များအတွက် ဘယ်လိုအခွင့်အရေးဟာ အရေးကြီးပါသလဲ။

အသင်းအပင်းဖွဲ့စည်းခွင့်။ ။ သတင်းထောက်များသည် အတတ်ပညာရှင်များဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွင်း မဝင်ထားပါက တားမြစ်ခြင်းခံရလေ့ရှိသည်။ အစိုးရတစ်ချို့က ထိုသို့ လုပ်ခြင်းသည် စာနယ်ဇင်းအရည်အသွေးနှင့် ယေဘုယျကောင်းကျိုးအတွက် ဖြစ်ကြောင်း ဆိုကြသည်။ သို့သော် ၎င်း အကျိုးအတွက် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်စေသည့် လိုင်စင်ပြဌာန်းစရာမလိုပဲ ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့အတူ သတင်းထောက်များကို အတတ်ပညာရှင်များ အဖွဲ့အစည်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဝင်ရောက်ခြင်းကို တားမြစ်သည့် ဥပဒေသည်လည်း နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော အဖွဲ့အစည်းသည် သတင်းထောက်များ၏ အခြေအနေကို တိုးမြင့်စေပြီး၊ လုပ်ငန်းပိုင်းနှင့် ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်းကို မြင့်တင်စေသည်။

တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုနိုင်သည့် အခွင့်အရေး။ ။သတင်းထောက်များသည် သတင်းများကို လိုက်နိုင်ခွင့်နှင့် တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိရန် လိုအပ်ပြီး၊ တစ်ခါတစ်ရံ အစိုးရ အဆောက်အဦးများ သို့မဟုတ် လူထုစည်းဝေးပွဲများ တက်ရောက်နိုင်ရန် လိုသည်။ ထိုကဲ့သို့သော နေရာများသို့သွားရောက်နိုင်ရန် စာနယ်ဇင်းကာဒ်ပြားကဲ့သို့သော တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုသည့် စနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံ အစိုးရများသည် ထိုစနစ်ကို အသုံးပြု၍ မိမိနှင့် သဘောထားကွဲလွဲသော သတင်းထောက်များကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ငြင်းပယ်ခြင်းဖြင့် တားဆီးတတ်ကြသည်။

နိုင်ငံတကာ ဥပဒေအရ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်းအခွင့်ကို

၁။ ပွင့်လင်းမြင်သာ၍ အစိုးရ၏ စိုးမိုးမှုကင်းသော အဖွဲ့အစည်းမှ စီမံကွပ်ကဲခြင်း

၂။ တိကျသော၊ ခွဲခြားမှုမရှိသော၊ ကြိုးကြောင်းဆီလျော်မှုရှိသော လိုအပ်ချက်တွင် အခြေခံ၍ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေထားခြင်း

၃။ တစ်ကယ်လိုအပ်သော ကန့်သတ်ချက်ကိုသာ အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ ခြွင်းချက်အဖြစ် ထားခြင်း

၄။ မီဒီယာ အရင်းအမြစ် သို့မဟုတ် သတင်းထောက်၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအပေါ်သာ အခြေခံ၍ ၎င်းအခွင့်အရေးကို ရုပ်သိမ်းမှု မပြုလုပ်ခြင်း

သတင်းရရှိရာ အရင်းအမြစ်ကို ကာကွယ်ခွင့်။

။ပြည်သူ (အထူးသဖြင့် လျှို့ဝှက်စွာ သတင်းပေးသူများ) သည် သူတို့၏ အမည်ဖော်ပြစရာမလိုမှသာ သတင်းထောက်များအား သတင်းအချက်အလက်များကို ပြောပြကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမည်မဖော်လျှို့ဝှက်မှုကို အကာအကွယ်ပေးခြင်းမရှိပါက လူထုသည် သူတို့၏အကျိုးကိုထိခိုက်စေသည့် သတင်းအချက်အလက်များ သိရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် သတင်းထောက်များ၏ သတင်းရရှိရာ အရင်းအမြစ်ကို ဥပဒေဖြင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းသည် အရေးကြီးသဖြင့် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်သင့်သည်။

- အခြေအနေအရ အလွန်အရေးကြီးသည့်အချိန်နှင့် လူထုအကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန် ပို၍ အရေးကြီးသော အချိန်များတွင်သာ သတင်းထောက်များအား သူတို့၏ သတင်းရင်းမြစ်ကို ထုတ်ဖော်ခိုင်းသင့်သည်။
- သတင်းအရင်းအမြစ် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းသည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆို ခွင့်ကို မထိခိုက်စေရန် မျှတစွာဆောင်ရွက်သင့်သည်။
- ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုအတွက် အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန် အခြားသော နည်းလမ်း ဖြင့် အကြိုးသင့်အကြောင်းသင့် လုပ်ဆောင်၍ မဖြစ်နိုင်သည့် အချိန်မှသာ သတင်း ရင်းမြစ်ကို ထုတ်ဖော်ရန် သတင်းကြောင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်၍ အကျိုး သက်ရောက် ခံရသူ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက တောင်းဆိုနိုင်သည်။
- သတင်းရင်းမြစ် ထုတ်ဖော်ဖို့ ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့်အာဏာသည် တရားရုံးတွင်သာ အလုံးစုံ ရှိသင့်သည်။

စာနယ်ဇင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းကရိယာများကို ရှာဖွေ သိမ်းဆည်းခြင်းမှ ကာကွယ်ခွင့် --သတင်းရင်းမြစ်ကို ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ပါးနပ်စွာ ရှောင်ရှား၍ ရဲများက ရှာဖွေစစ်ဆေးကာ သိမ်းဆီးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ကိုပေးခြင်းဖြင့် သတင်းရင်းမြစ်ကို အပြည့်အဝ အကာအကွယ်ပေးအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

- စစ်ဆေးရှာဖွေခြင်းသည် သတင်းစုံစမ်းခွင့်ကို တားဆီးခြင်းမဖြစ်စေရန် မျှတစွာ ဆုံးဖြတ်ရမည့် တရားသူကြီးသာလျှင် စစ်ဆေးရှာဖွေခွင့်ဝရမ်းစာကို ထုတ်ပေး သင့်သည်။
- လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို

ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်စေသည့် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ကာ ရှာဖွေစစ်ဆေးမှုပြုနိုင်ပါက ရှာဖွေစစ်ဆေးခွင့် ဝရမ်းစာကို မထုတ်ပြန်သင့်ပါ။

- ခြွင်းချက်အခြေအနေများမှလွဲ၍ သတင်းရင်းမြစ်ကိုကာကွယ်ထားသည့် ပစ္စည်း ကရိယာများကို သိမ်းဆီးရန် ဝရမ်း မထုတ်ပြန်သင့်ပါ။
- ရဲများ စစ်ဆေးရှာဖွေမှုလုပ်ပါက တရားသူကြီး သို့မဟုတ် အစိုးရရှေ့နေတစ်ဦး လိုက်ပါရမည်။

အကြမ်းဖက်ခံရခြင်းမှ ကာကွယ်ခွင့်
- သတင်းထောက်များသည် ခြိမ်းခြောက်ခံရခြင်းနှင့် နှုတ်ဆိတ်သွားရန် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခံရတတ်သည်။ သတင်းထောက်များ၏ အခွင့်အရေးကို နှုတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် ထိုသို့သော တိုက်ခိုက်မှုကို ခွင့်မပြုမိရန် နိုင်ငံတော်မှ သေချာစွာ စုံစမ်းမှုပြုရမည်။ သတင်းထောက်တစ်ယောက်၏ သတင်းတင်ပြချက်ကြောင့် အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်လာခဲ့ခြင်းအကြောင်းဆက်စပ်မှု ရှိမရှိကိုလည်းစုံစမ်းရမည်။ နိုင်ငံတကာဥပဒေစံနှုန်းအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးမည့် အချိန်အတိုင်းအတာသည် အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ဖြစ်ရန်လိုသည်။ (က) အရေးကိစ္စတစ်ခု၏ ရှုပ်ထွေးနက်နဲမှု (ခ) စိတ်ဝင်စားသောအဖွဲ့၏ တရားရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုနှင့် (ဂ) တရားရေး အာဏာပိုင်များ၏ ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ အချိန်ကို ခန့်မှန်းသတ်မှတ်သည်။

What are the common problems with laws relating to journalists?

1. It violates international law and standards: Lawmakers often fail to check and implement international law into national law regulating journalists. States have obligations under international law to protect the right to freedom of expression.
2. It is too restrictive in scope: Laws regulating journalists can be both too narrow and too broad. If they are too narrow, they do not include all people involved in journalism, such as media workers. If they are too broad, they can apply unintentionally to for example bloggers or internet users.
3. It gives unnecessary privileges to journalists: Laws regulating journalists often give special status or certain privileges to journalists. For example, the state may be responsible for caring for the families of killed journalists, likening them to civil servants. Although this appears to be good, in international law everyone has the same rights and the state has a duty to protect everyone’s rights, not just a few.
4. It creates obligations for journalists: Some states have laws containing obligations and duties for journalists with disciplinary or administrative punishments if they fail to fulfil them. Such laws only prevent journalists from working independently from government and should be replaced by self-regulation.
5. It prohibits reporting on specific topics: Sometimes laws regulating journalists

ban their work on specific topics such as criticising a monarch or a senior official, or questioning historical facts or people. Such bans are clearly censorship and violate international law.

သတင်းထောက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေများ၏ အဓိက ပြဿနာတွေက ဘာလဲ။

- ဥပဒေက နိုင်ငံတကာဥပဒေနှင့် စံနှုန်းကို ချိုးဖောက်ခြင်း- ဥပဒေပြုသူများသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို သတင်းထောက်များအတွက် ချမှတ်သော ပြည်တွင်းစည်းမျဉ်းများတွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက် လေ့ရှိသည်။
- ဥပဒေ၏ နယ်ပယ်အတိုင်းအတာ ကန့်သတ်ချက်ကျဉ်းလွန်းခြင်း - သတင်းထောက်များဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းသည် ကျဉ်းမြောင်းလွန်းခြင်းနှင့် ကျယ်ပြန့်လွန်းခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။ ကျဉ်းမြောင်းလွန်းပါက မီဒီယာလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်သူများအပါအဝင် သတင်းလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူများကို ချန်လှပ်ထားတတ်သည်။ သိပ်ကျယ်ပြန့်လွန်းပါက ၎င်းဥပဒေသည် မရည်ရွယ် ဘဲ အင်တာနက်အသုံးပြုသူများနှင့် ဘလော့ဒ်ရေးသူများပေါ် သွားတက် ရောက်နိုင်သည်။
- ဥပဒေက သတင်းထောက်များအား မလိုအပ်သော အခွင့်ထူးပေးခြင်း - သတင်းထောက်များဆိုင်ရာ ဥပဒေသည် ၎င်းတို့အား အခွင့်ထူး သို့မဟုတ် အထူးဂုဏ် ပေးအပ်လေ့ရှိသည်။ ဥပမာ အသတ်ခံရသော သတင်းထောက်များ ၏ မိသားစုဝင် များကို အစိုးရက တာဝန်ယူပေးခြင်းနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများ အဖြစ် ဆက်ဆံခြင်း။ ဤသို့ လုပ်ဆောင်ချက်သည် ကောင်းသည်ဟု ထင်မှတ် စရာဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံတကာ ဥပဒေအရ လူတိုင်းတွင် အခွင့်အရေး အတူတူပင်ရှိသင့်သည်။ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် လူတစ်စုကိုသာ မဟုတ်ပဲ လူတိုင်းကို အကာအကွယ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။
- သတင်းထောက်များ၏ လိုက်နာရမည့် ဝတ္တရားဖန်တီးပေးခြင်း - အစိုးရအချို့သည် သတင်းထောက်များ လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ပါက စည်းကမ်း အရ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ ပြစ်ဒဏ်များပါဝင်သည့် လိုက်နာရ သည့် ဝတ္တရားများ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားကြသည်။ ထိုသို့သော ဥပဒေများသည် သတင်းထောက်များ အစိုးရမှ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်မှုကို ဟန့်တား စေပြီး၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ချမှတ်သော စည်းမျဉ်းဖြင့် အစားထိုးသင့်သည်။
- အကြောင်းအရာအချို့ကို တင်ပြရန် တားမြစ်ခြင်း - ပြည်သူနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ်မှန်ကို မေးခွန်းထုတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဘုရင် သို့မဟုတ် ရာထူးမြင့် အစိုးရအရာရှိများကို မဝေဖန်ရန် သတင်းထောက်များအား ဥပဒေဖြင့် တားမြစ်ထားသည်။

အင်တာနက်ကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating the internet

ARTICLE 19 is regularly asked whether the government or another organisation should regulate the internet. This beginners' guide looks at regulation from a human rights viewpoint and in particular the right to freedom of expression.

ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားအပါအဝင် အင်တာနက်ကို အစိုးရ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုက စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့်လားဆိုတဲ့မေးခွန်း အာတီကယ် ၁၉ ကို မကြာခဏ မေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဤအခြေခံအဆင့်လမ်းညွှန်တွင် စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းကို လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အမြင်မှ တင်ပြထားသည်။

Are human rights important when regulating the internet?

Yes. The internet is quickly becoming one of the largest sources of information and spaces for debate and as such is an example of the right to freedom of expression in practice.

Even though the internet is just a few years old, every day it becomes more and more vital for democracies to work by publishing a diverse range of voices with different opinions. The internet is also changing the way we think of and use the right to freedom of expression.

This right, which is for everyone, is guaranteed in international human rights law in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights, collectively known as the international bill of human rights, and which emerged from the horrors of World War II.

International human rights law has become so important that all governments are required to respect, protect and fulfil the right to freedom of expression within each country.

Regulation of the internet can be a problem because it interferes with the right to freedom of expression. ARTICLE 19 exists to point out what regulation is okay and suitable in a democracy and what regulation is not. We do not guess - we look at and compare with the human rights standards that have developed internationally over several decades.

International human rights standards say that regulation of the internet must be:

1. Written in law (not arbitrary)
2. Have a legitimate aim (these aims are listed in international law as the rights or reputations of others, national security, public order, public health and morals)
3. Absolutely necessary to achieve the

above aim (necessary in a democracy, and done in a proportionate way).

This is known as the three-part test and comes from the International Covenant on Civil and Political Rights.

အင်တာနက်ကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ရာတွင် လူ့အခွင့်အရေး အရေးကြီးသလား။

အရေးကြီးပါသည်။ အင်တာနက်သည် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်နိုင်သောနေရာနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိရာ အရင်းအမြစ်ကြီးတစ်ခုအဖြစ် လင်မြန်စွာ ဖြစ်လာနေပြီး၊ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကျင့်သုံးမှု၏ သာဓကတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

အာတာနက်၏သက်တမ်းသည် နှစ်အနည်းငယ်သာရှိသေးသော်လည်း ဒီမိုကရေစီဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးကြီးကာ မတူကွဲပြားသောအမြင်နှင့် အသံများကို ထုတ်လွှင့်ဖြန့်ချီရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာသောကြောင့် နေ့စဉ်နှင့်အမျှပိုမိုအရေးကြီးလာပါသည်။ အင်တာနက်သည် ကျနော်တို့၏ စဉ်းစားသည့် ပုံစံနှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကျင့်သုံးမှုပုံစံကိုလည်း ပြောင်းလဲပေးနေသည်။

ဤ အခွင့်အရေးကို နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေများဖြစ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့် အရေးကြေငြာစာတမ်းနှင့် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်များတွင် အာမခံချက်ပေးထားသည်။ ၎င်းအခွင့်အရေးသည် ခြောက်ခြားဖွယ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်ရပ်မှ ပေါ်ထွက်လာပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်းအဖြစ် အခြေခံနိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးဥပဒေ အဖြစ်လည်း သိထားကြသည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးဥပဒေသည် အလွန်အရေးကြီးလာသဖြင့် နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီရှိ အစိုးရတိုင်း သည် လေးစားရန်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင် ရန် ဖော်ဆောင်ပေးဖို့လိုသည်။

အင်တာနက်ကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ထိခိုက်ပါက မကောင်းပါ။ ဒီမိုကရေစီအတွက် မည်သို့သောစည်းမျဉ်းသည် သင့်တော်ပြီး၊ မည်ကဲ့သို့သော အခွင့်အရေးသည် မသင့်လျော်ကြောင်း အာတီကယ် ၁၉ က ထောက်ပြထားသည်။ မိမိတို့ ခန့်မှန်းပြောဆိုခြင်းမလုပ်ပါ။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ နိုင်ငံတကာတွင် ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်လာသော လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းကို ကြည့်၍ နှိုင်းယှဉ်မှုပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းအရ အင်တာနက် စည်းမျဉ်းသည်
၁။ ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ရမည်။ (အလျင်းသင့်သလို မတရားလုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုရ)
၂။ တရားဝင် ဦးတည်ချက်ရှိရမည် (ထိုဦးတည်ချက်များကို အခြားသူ၏အခွင့်အရေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ လူထုလုံခြုံရေး၊ လူထုကျန်းမာရေး နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား များအဖြစ် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်)
၃။ ၎င်းဦးတည်ချက်များကို ရရှိရန် လုံးဝ

လိုအပ်သည့်အခြေအနေတွင်(ဒီမိုကရေစီအတွက် လိုအပ်ခြင်း နှင့် အချိုးညီစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း) ဖြစ်ရမည်။

၎င်းတို့သည် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်ပြီး အဆင့်သုံးဆင့် လိုအပ်ချက်အဖြစ်သိထားကြသည်။

Should the internet be regulated?

No. Some governments argue that the internet needs regulating because it has become home to pirated films and extreme sexual imagery for example, or helps terrorists communicate with one another. But this argument ignores that each of these is already regulated by laws in most countries, regardless of whether they take place on the internet or elsewhere.

So the question becomes how current laws should be changed in order to cover new technologies that are changing the way people find and share information. It is also important not to use laws on internet users that were originally meant for broadcasters or the print media – an internet user for example should not be expected to use the code of standards developed for broadcasting.

It is also important to understand that the internet is everywhere, so the old idea of sovereignty where states control everything inside their borders no longer makes much sense.

Instead, new solutions are needed to stop governments from making laws that could intentionally or unintentionally threaten the right to freedom of expression. One solution could be to encourage self-regulation where groups come together and draw up codes of conduct, similar to how the print media should be self-regulated. Another solution is to control what appears on your own screen through ‘self-regulation at home’ software that filters out unsuitable content.

What other laws would undermine freedom of expression?

A number of things would violate international law on the right to freedom of expression, including:

- Wholesale bans of modems and other equipment that helps users access the internet
- Stopping or slowing access to all or part of the internet for everyone or for specific groups of people
- Forcing internet users - bloggers for example – to register with the state or get a licence
- Requiring internet service providers (ISPs) to get licences
- Indiscriminate monitoring or surveillance of internet users
- Banning anonymous communication over the internet, such as by forcing users to register their real names.

အင်တာနက်ကို စည်းမျဉ်းဖြင့်

ထိန်းချုပ်သင့်ပါသလား။

မထိန်းချုပ်သင့်ပါ။ အင်တာနက်တွင် မူပိုင်ခွင့်မရှိပဲ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းများဖြန့်ချိခြင်း၊ အစွန်းရောက် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာရုပ်ပုံများဖြန့်ချိခြင်းနှင့် အကြမ်းဖက်သမားများ အချင်းချင်းကြား ဆက်သွယ်နိုင်ရန် အထောက်အကူဖြစ်စေခြင်းတို့ကြောင့် အင်တာနက်ကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့်ကြောင်း အစိုးရ တစ်ချို့က ဆိုသည်။ သို့သော် သူတို့၏အဆိုသည် မခိုင်လုံပါ။ အင်တာနက် သို့မဟုတ် အခြား တစ်နေရာရာတွင် ထိုသို့သောအဖြစ်များ ရှိနေသော်လည်း နိုင်ငံအများစုတွင် ထိုကိစ္စများအတွက် ဥပဒေဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လူတွေ သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် ဖြန့်ချီသည့်ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေတဲ့ နည်းပညာသစ်အပေါ် စိုးမိုးသက်ရောက်နိုင်ရန် လက်ရှိဥပဒေများကို မည်သို့ ပြောင်းလဲသင့်သလဲ ဆိုတာ မေးစရာမေးခွန်း ဖြစ်လာပါတယ်။ အသံလွှင့်သူများနှင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာအတွက် ရည်ရွယ်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေကို အင်တာနက်အသုံးပြုသူများအပေါ် မသက်ရောက်မိရန်လည်း အရေးကြီးသည့်အချက် တစ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်သံလွှင့်မှုဆိုင်ရာအတွက် ရေးဆွဲထားသော လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစံနှုန်းသည် အင်တာနက်အသုံးပြုသူများနှင့်လည်းသက်ဆိုင်သည်ဟု မျှော်လင့်၍ မရပါ။

အင်တာနက်သည် နေရာတကာတွင် ရှိနေပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း နားလည်ထားရန် အရေးကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်က ထိန်းချုပ်သည့် အချုပ်အခြာအာဏာသည် ၎င်း၏နယ်နမိတ်စည်းမျဉ်း အတွင်းရှိ အရာအားလုံးကို ထိန်းချုပ်သည်ဆိုသည့် အတွေးအခေါ်ဟောင်းသည် ရှေ့ဆက်၍ အဓိပ္ပါယ် မရှိနိုင် တော့ပါ။

၎င်းအစား အစိုးရများမှ ရည်ရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ မရည်ရွယ်၍ဖြစ်စေ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ခြိမ်းခြောက်သည့် ဥပဒေများမပြဋ္ဌာန်းရန်အတွက် အဖြေသစ် လိုအပ်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်သည့် အဖြေ တစ်ခုမှာ ပုံနှိပ်မီဒီယာများ ကိုယ်တိုင်ချမှတ်သည့် စည်းမျဉ်းကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့အစည်းများကိုအတူ တကွတွေ့ဆုံစေကာ လိုက်နာရမည့်စည်းမျဉ်းများကို ရေးဆွဲစေ၍ ကိုယ်တိုင်ချမှတ်သည့် စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းစနစ်ကို အားပေးသင့်သည်။ အခြားဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းနောက်တစ်ခုမှာ မသင့်တော်သောအကြောင်းအရာများ ဖန်သားပြင်တွင်ပေါ်လာသောအခါ စစ်ဆေးဖယ်ရှားပေးသည့် "အိမ်တွင် ကိုယ်တိုင်ထိန်းချုပ်နိုင်သည့်" ပရိုဂရမ်ဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အခြားသော ဘယ်ဥပဒေတွေက လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ထိခိုက်စေသလဲ။

အောက်ပါအချက်များအပါအဝင် ပြဋ္ဌာန်းချက်အချို့သည် နိုင်ငံတကာဥပဒေဖြစ်သည့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ချိုးဖောက်သည် -

- အင်တာနက်ကိုအသုံးပြုနိုင်စေသည့် ကွန်ပျူတာနှင့် တယ်လီဖုန်းကြိုးကို

ပေါင်းစပ်ပေးထား သော ကရိယာနှင့် အခြားကရိယာများကို အလုံးစုံပိတ်ပင်ခြင်း

- လူအုပ်စုတစ်စု သို့မဟုတ် အားလုံး၏ အင်တာနက်ကို အလုံးစုံ သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အရ နှေးကွေးသွားအောင်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖျတ်တောက်လိုက်ခြင်း
- အင်တာနက်အသုံးပြုသူများ(ဥပမာ ဘလော့ဒ်ရေးသူများ) အား အစိုးရထံသို့ အတင်းဖိအား ပေး၍ နာမည်စရင်းတင်သွင်းစေ ခိုင်းခြင်းနှင့် လိုင်စဉ်ယူခိုင်းခြင်း
- အင်တာနက်လိုင်းဖြန့်ဝေပေးသူများကို လိုင်စဉ်ယူခိုင်းခြင်း
- အင်တာနက်သုံးစွဲသူအားလုံးကို ခွဲခြားခြင်းမရှိပဲ စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ အနီးကပ်ထောက်လှမ်းခြင်း
- အင်တာနက်သုံးစွဲသူများကို သူတို့၏ နာမည်မှန်ဖြင့် စရင်းတင်သွင်းရန် အတင်းစေခိုင်းခြင်းဖြင့် အင်တာနက်တွင် နာမည်မဖော်ပဲ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း

What should the state do to protect freedom of expression?

There are a number of things that states should do protect the right to freedom of expression on the internet. They should:

- Help everyone access the internet everywhere, for example by creating community-based internet services and public access computer centres, or by subsidising access to the internet for disadvantaged communities
- Tell people – particularly those in disadvantaged communities - what the internet is, how it can be used, and what benefits it will bring to people's lives
- Encourage 'universal service' by promoting people's access to quality technology at affordable prices everywhere, particularly in rural or remote communities
- Encourage 'network neutrality' by stopping telecommunications networks from slowing and interfering with certain types of internet traffic
- Help people with disabilities and disadvantaged communities to access the internet
- Investigate and prosecute crimes over the internet, such as child pornography.

လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွ င့်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် နိုင်ငံတော်က ဘာတွေ လုပ်ဆောင် သင့်သလဲ။

အင်တာနက်ပေါ်က လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကာကွယ်ရန်အစိုးရများ လုပ်ဆောင်ရမည့် အရာများရှိပါသည်။ အစိုးရသည်

- နေရာတိုင်းတွင် အင်တာနက်ကို လူတိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရန်ကူညီပေးခြင်း၊ ဥပမာ လူထုအခြေပြု အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အများပြည်သူ သွားရောက်သုံးစွဲနိုင်သည့် ကွန်ပျူတာစင်တာများ ဖွင့်ပေးခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆင်းရဲခြင်း၊ဒုက္ခိတဖြ

စ်ခြင်းကြောင့် ပုံမှန်အခွင့်အရေးဆုံးရှုံးသူများကို အင်တာနက်သုံးစွဲနိုင်ရန် ကူညီထောက်ပံ့ပေးခြင်း

- လူထုကို (အထူးသဖြင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပုံမှန်အခွင့်အရေးဆုံးရှုံးသူများကို) အင်တာနက်အကြောင်း၊ ၎င်းကို အသုံးပြုပုံပြုနည်း၊ လူတွေရဲ့ဘဝအတွက် ၎င်းမှ ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ပြောပြသင့်သည်။
- နေရာတိုင်းတွင် အထူးသဖြင့် ကျေးရွာ သို့မဟုတ် ဝေးလံခေါင်ဖျားသော ပြည်သူများအတွက် အရည်အသွေးမြင့်နည်းပညာကို တတ်နိုင်သောဈေးနှုန်းဖြင့် နေရာတိုင်းတွင်အသုံးပြုနိုင်ရန် ဆော်ဩမြင့်တင်ခြင်းဖြင့် "တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု" ကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း
- အင်တာနက်လမ်းကြောင်း ပိတ်ဆို့မှုကြောင့် လျှပ်စစ်ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကွန်ယက် နေးကွေး သွားခြင်းနှင့် အနှောက်အယှက်မရှိစေရန် "အလယ်အလတ်ကွန်ယက်စနစ်"ကို အားပေးသင့် သည်။
- ဒုက္ခိတဖြစ်သူများနှင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပုံမှန်အခွင့်အရေးချို့တဲ့သည့် အသိုင်းအဝိုင်း အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်ရန် ကူညီပေးသင့်သည်။
- အင်တာနက်တွင် ခလေးငယ်များ၏လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပုံများဖြန့်ဝေခြင်းကဲ့သို့သော ပြစ်မှုများကို စုံစမ်း၍ အရေးယူခြင်းပြုလုပ်သင့်သည်။

Should content on the internet be regulated?

Yes. Just as some expression can be regulated in the street – such as defamation or incitement to violence – the same expression should be regulated on the internet.

Any law that bans expression on the internet must follow the three-part in international law: the law must be unambiguously written, have a legitimate aim (the rights or reputations of others, national security, public order, public health and morals), and be absolutely necessary and proportionate to achieve the aim.

Vague laws always undermine the right to freedom of expression. A law would also always violate international law if it uses words like the following:

- Incitement to religious unrest
- Promoting division between religious believers or non-believers
- Defamation of religion
- Inciting violation
- Inciting subversion of state power
- Offences that damage public tranquillity

အင်တာနက်တွင်ဖော်ပြသည့်အကြောင်းအရာများကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့်သလား။

ထိန်းချုပ်သင့်ပါသည်။ လမ်းမများတွင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသော အချို့ကိစ္စများ (အသရေဖျက်မှု သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း) ကို စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သကဲ့သို့ အင်တာနက် ပေါ်တွင် ပြောဆိုရေးသားခြင်းများကိုလဲ စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့်ပါသည်။

အင်တာနက်ပေါ်တွင် ပြောဆိုရေးသားမှုကို တားမြစ်သော မည်သည့် ဥပဒေမဆို နိုင်ငံတကာဥပဒေ၏ အဆင့်သုံးဆင့်လိုအပ်ချက်များကို လိုက်နာရမည် - ဥပဒေကို ရှင်းလင်းစွာရေးသားထားရမည်၊ တရားဝင်ဦးတည်ချက်ရှိရမည် (ထိုဦးတည်ချက်များကို အခြားသူ၏အခွင့်အရေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခါ၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ လူထုလုံခြုံရေး၊ လူထုကျန်းမာရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားများအဖြစ် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်)၊ ၎င်းဦးတည်ချက်များကို ရရှိရန် လုံး၀ လိုအပ်သည့် အခြေအနေတွင်(ဒီမိုကရေစီအတွက် လိုအပ်ခြင်းနှင့် အချိုးညီစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း) ဖြစ်ရမည်။

တိကျရှင်းလင်းမှုမရှိသော ဥပဒေများသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ထိခိုက်စေသည်။ အောက်ပါ ကဲ့သို့သော စာသားများကို အသုံးပြုသော ဥပဒေသည် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာ ရောက်သည်။

- ဘာသာရေးအဓိကရုဏ်းကို လှုံ့ဆော်ခြင်း
- ဘာသာရေးကိုးကွယ်သူများနှင့် မကိုးကွယ်သူများကြား ခွဲခြားမှုကို မြင့်တင်ပေးခြင်း
- ဘာသာရေးကို ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းအောင်ပြု လုပ်ခြင်း
- ဆူပူအကြမ်းဖက်မှုကို လှုံ့ဆော်ခြင်း
- နိုင်ငံတော်အာဏာကို ဖြုတ်ချရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း
- လူထု တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကို ပျက်စီးစေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ

Should internet service providers (ISPs) be responsible for their users' content?

No. Internet service providers (ISPs), social media networks and website hosts should not be responsible for the content that their users make or send.

Some argue that ISPs, social media networks and website hosts are publishers and therefore should be responsible for what they publish. But nobody would hold a phone company responsible for what one of its customers said in a call. ISPs, social media networks and website hosts are more like phone companies than newspapers or television stations. As such, as long as they do not change a user's content, they should not be held responsible for it – the user should.

အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများသည် ၎င်းတို့၏ အင်တာနက်အသုံးပြုသူများ ပြောဆိုရေးသားသော အကြောင်းအရာများအတွက် တာဝန်ယူသင့်ပါသလား။

မယူသင့်ပါ။ အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ အင်တာနက် လူမှုကွန်ယက်နှင့် အင်တာနက် စာမျက်နှာ ဖြန့်ဝေသူများသည် ၎င်းတို့၏ အင်တာနက်အသုံးပြုသူများ ပြုလုပ်သော အရာများ ဝေမျှ ကြသော အကြောင်းအရာများအတွက် တာဝန်မရှိပါ။

အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ လူမှုမီဒီယာကွန်ယက်နှင့် အင်တာနက်စာမျက်နှာ ဖြန့်ဝေသူများ သည် ထုတ်ဝေသူများဖြစ်သောကြောင့် သူတို့ဖြန့်ဝေသော အကြောင်းအရာများအတွက် တာဝန်ရှိ သည်ဟု အချို့ဆိုကြသည်။ သို့သော် ဖုန်းအသုံးပြုသူတစ်ဦး၏ ဖုန်းတွင် ပြောဆိုမှုအတွက် ဖုန်းကုမ္ပဏီ တွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု ဆိုကြမည်မဟုတ်ပါ။ အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ လူမှုမီဒီယာ ကွန်ယက်နှင့် အင်တာနက်စာမျက်နှာဖြန့်ဝေ သူများသည် သတင်းစာနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်ဝေသူ များထက် ဖုန်းကုမ္ပဏီနှင့် ပို၍ ဆင်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အသုံးပြုသူများ၏ ပြောဆိုရေးသားသော အကြောင်းအရာကိုသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းမလုပ်ပါက သူတို့တွင် တာဝန် မရှိပါ။ အသုံးပြုသူများတွင်သာ တာဝန်ရှိသည်။

Should internet service providers (ISPs) take down content if a court orders it?

Yes. But in many countries, the police or public officials try to order internet service providers (ISPs), social media networks, and website hosts to take down content without going to court.

This is a violation of the three-part test in international law which requires that any restriction of the right to freedom of expression be written in law and decided by a court. The police would be violating international law if they confiscated a newspaper from a shop without a court being involved, and taking down content from the internet is exactly the same.

တရားရုံးမှ အမိန့်ချမှတ်ပါက အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများအနေဖြင့် အင်တာနက်ပါ အကြောင်းအရာကို ဖြုတ်ပေးသင့်သလား။

ဖြုတ်ပေးသင့်ပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံအများစုတွင် အင်တာနက်ပါ အကြောင်းအရာကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် ရဲများနှင့် အစိုးရတာဝန်ရှိသူများက တရားရုံးသို့မသွားပဲ အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ လူမှုမီဒီယာကွန်ယက်နှင့် အင်တာနက်စာမျက်နှာ ဖြန့်ဝေသူများကို အမိန့်ပေးလေ့ရှိသည်။

လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို မည်သည့်နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကန့်သတ်လိုပါက ဥပဒေတွင် ရေးသားထား၍ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ရမည်ဟုဆိုထားသည့် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေ၏ အဆင့်သုံးဆင့်လိုအပ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားရုံး၏ ပါဝင်မှုမရှိပဲ ရဲက ဆိုင်တစ်ဆိုင်ဆိုင်မှ သတင်းစာကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်ခြင်း ဖြစ်

သည်။ အင်တာနက်ပေါ်တွင်တင်ထားသော အကြောင်းအရာကို ပယ်ဖျက်ခြင်းသည်လည်း ထိုကဲ့သို့ ပင်ဖြစ်သည်။

Should users be responsible for their content?

Yes, but only in the same way that they would be responsible if they said it in the street.

Bloggers and other 'citizen journalists' should not be treated like traditional journalists working for newspapers or television stations. Although they do similar work in many ways, they do not have the same money or technology available to them. As such, laws with the responsibilities and duties meant for the print or broadcast media should not cover them.

အင်တာနက်အသုံးပြုသူများသည် သူတို့တင်ပြသော အကြောင်းအရာများအတွက် တာဝန်ရှိပါသလား။

ရှိပါသည်။ သို့သော် လမ်းပေါ်တွင် ပြောဆိုသောအခါ တာဝန်ယူရသည့်အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

ရုပ်မြင်သံကြားဌာန၊ သတင်းစာများနှင့် အလုပ်လုပ်နေသော သတင်းထောက်များကို ဆက်ဆံ သကဲ့သို့ ဘလော့ဒ်ရေးသူများနှင့် "နိုင်ငံသားသတင်းထောက်"များကို တစ်မျိုးထဲ မဆက်ဆံသင့်ပါ။ သူတို့ လုပ်ဆောင်ချက်များ အများစု ဆင်တူမှုရှိသော်လည်း သူတို့တွင် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် သတင်းစာ တိုက်တွင်လုပ်သော သတင်းထောက်များကဲ့သို့ ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာအထောက်အကူ မရရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ပုံနှိပ်နှင့် ရေဒီယို၊ရုပ်မြင်သံကြားဆိုင်ရာ မီဒီယာအတွက် ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများသည် သူတို့အပေါ်သက်ရောက်မှုမရှိသင့်ပါ။

Should anonymous users be responsible for their content?

Yes. Users that hide their identity are just as responsible for their content as users that do not. Anonymity is not a defence against prosecution for crimes or defamation on the internet.

အမည်မဖော်ပဲ သုံးစွဲသူများသည် သူတို့ပြောဆိုသော အကြောင်းအရာအတွက် တာဝန်ရှိပါသလား။

တာဝန်ရှိပါသည်။ မိမိ အမည်မဖော်ဘဲ လျှို့ဝှက်ထားသူသည်လည်း မိမိအမည်ကိုဖော်၍ သုံးစွဲသူ ကဲ့သို့ပင် တာဝန်ရှိသည်။ အင်တာနက်ပေါ်မှ အသရေဖျက်မှုနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ထားခြင်းအတွက် မိမိ၏ အမည်နှင့် နောက်ခံအကြောင်းအရာကို ဖျောက်ထားခြင်းသည် အကာအကွယ်မဟုတ်ပါ။

Is surveillance of the internet

okay?

Any surveillance over the internet needs to pass the three-part test in international law to make sure that it does not damage the right to freedom of expression, and also the right to privacy.

Although surveillance on the internet is okay when a crime is taking place for example, states often use surveillance to watch dissenters or collect information about people. Such surveillance not only invades people's right to privacy, but also deters people from expressing themselves freely on the internet.

Surveillance should only be used in circumstances that are specifically defined in law, and when a relevant court orders it. Courts should only order surveillance on a case-by-case basis, and any surveillance that is not written in law, is illegal.

အင်တာနက်ကို အနီးကပ်ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်ခြင်းသည် သင့်လျော်ပါသလား။

အများနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စနှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် မထိခိုက်စေရန် ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်မှုသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေ၏ အဆင့်သုံးဆင့် လိုအပ်ချက်နှင့် ညီညွတ်မှုရှိရမည်။

ဥပမာအားဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စအတွက် အင်တာနက်ကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်ခြင်းဟာ သင့်တော် သော်လည်း အစိုးရသည် အများအားဖြင့် ၎င်းကို ဆန့်ကျင်သူများအား စောင့်ကြည့်ရန်နှင့် လူတွေရဲ့ သတင်းအချက်အလက်ကို စုဆောင်းရန် အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်ခြင်းသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်ခြင်းသာမကပဲ အင်တာနက်ပေါ်တွင် လူအများ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမည်ကို ဟန့်တားခြင်းဖြစ်သည်။

ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်ခြင်းကို ဥပဒေအရ အတိအကျ ပြဌာန်းထားသည့်အခြေအနေမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် တရားရုံးအမိန့်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်သင့်သည်။ ဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားမှုမရှိသော မည်သည့်ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်မှုမျိုးမဆို တရားမဝင်ပါ။ တရားရုံးများအနေဖြင့်လည်း အမှု တစ်ခု ချင်းစီအလိုက်ပေါ် အခြေခံ၍ ထောက်လှမ်းစောင့်ကြည့်ခွင့် အမိန့်ချပေးသင့်သည်။

ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating broadcast media

ARTICLE 19 is regularly asked whether the government or another organisation should regulate the broadcast media, which includes television and radio. This beginners' guide looks at regulation from a human rights viewpoint and in particular the right to freedom of expression.

ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားအပါအဝင် ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို အစိုးရ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုက စည်းမျဉ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်သင့်လားဆိုတဲ့မေးခွန်း အာတီကယ် ၁၉ ကို မကြာခဏ မေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဤ အခြေခံအဆင့်လမ်းညွှန်တွင် စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းကို လူ့ အခွင့်အရေးနှင့် အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် ရှု့ထောင့်မှ တင်ပြထား သည်။

Are human rights important when regulating the broadcast media?

Yes. Television and radio are the largest sources of information and debate for the majority of people worldwide and as such can be seen as the most important examples of the right to freedom of expression today.

Together television and radio are called the broadcast media and they are vital for democracies to work because they publish a diverse range of voices with different opinions. They rely on the right to freedom of expression to do so.

This right, which is for everyone as well as the broadcast media, is guaranteed in international human rights law in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights, collectively known as the international bill of human rights, and which emerged from the horrors of World War II.

International human rights law has become so important that all governments are required to respect, protect and fulfil the right to freedom of expression within each country.

Regulation of the broadcast media can be a problem because it interferes with the right to freedom of expression. ARTICLE 19 exists to point out what regulation is okay and suitable in a democracy and what regulation is not. We do not guess - we look at and compare with the human rights standards that have developed internationally over several decades.

International human rights standards say that regulation of broadcasting must be:

1. Written in law (not arbitrary)
2. Have a legitimate aim (these aims are listed in international law as the rights or

reputations of others, national security, public order, public health and morals)

3. Absolutely necessary to achieve the above aim (necessary in a democracy, and done in a proportionate way).

This is known as the three-part test and comes from the International Covenant on Civil and Political Rights.

ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ရာတွင် လူ့အခွင့်အရေး အရေးကြီးပါသလား။

အရေးကြီးပါသည်။ ကမ္ဘာ့တစ်ဝန်းမှ ပြည်သူများ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ များကို ကြည့်ရှု နားဆင်နိုင်ရန် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုသည် အကြီးမားဆုံးသော သတင်း ထုတ်လွှင့်ပေးသည့်အရင်းအမြစ်ဖြစ်ပြီး၊ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် ကျင့်သုံးမှု၏ အရေးကြီးဆုံးသော သာဓကတစ်ခုဖြစ်သည်။

ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားကို ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာဟု ခေါ်ဆိုပြီး၊ ၎င်းတို့ မှတဆင့် မတူကွဲပြားသောအမြင်များအပေါ်အခြေခံသည့် အမျိုးမျိုးသောအသံများကို ထုတ်လွှင့်သောကြောင့် ဒီမိုကရေစီဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးကြီးသည်။ ၎င်းတို့သည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆို ခွင့် အပေါ်အမှီပြုသည်။

ဤ အခွင့်အရေးသည် လူသားတိုင်းနှင့် ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာအတွက်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေများဖြစ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးကြေငြာစာတမ်း နှင့် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်တွင် အာမခံချက်ပေး ထားသည်။ ခြောက်ခြားဖွယ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်ရပ်မှ ပေါ်ထွက်လာပြီး ၎င်းတို့ကို တစ်စု တစ်စည်းတည်းအဖြစ် အခြေခံနိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေအဖြစ်လည်း သိထားကြ သည်။

နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေသည် အလွန်အရေးကြီးသဖြင့် နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီရှိ အစိုးရတိုင်းမှ လေးစားရန်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆို ခွင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ဖော်ဆောင်ပေးမှုများ လုပ်ဆောင်ပေးရန်လိုသည်။

ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းသည်... ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းဖြင့်ထိန်းချုပ်ေ သာကြောင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆို ခွင့်ကို ထိပါးနှောက်ယှက်လာပါက မကောင်းပါ။ ဒီမိုကရေစီအတွက် မည်သို့သော စည်းမျဉ်းသည် သင့်တော်ပြီး၊ မည်ကဲ့သို့သောအခွင့်အရေးသည် မသင့်လျော်ကြောင်း အာတီကယ် ၁၉ က ထောက်ပြထားသည်။ မိမိတို့ ခန့်မှန်း ပြောဆိုခြင်းမလုပ်ပါ။ ဆယ်စု နှစ်ပေါင်းများစွာ နိုင်ငံတကာတွင် ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်လာသော လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်း ကိုကြည့်၍ နှိုင်းယှဉ်မှုပြု ထားခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းအရ ရုပ်သံလွှင့်ခြ င်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းသည်

၁။ ဥပဒေဖြင့် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ရမည်။ (အလျင်းသင့်သလို မတရား

လုပ်ဆောင်ခြင်းမဖြစ်စေရ)

၂။ တရားဝင်ဦးတည်ချက်ရှိရမည် (ထိုဦးတည်ချက်များကို အခြားသူ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ လူထုလုံခြုံရေး၊ လူထုကျန်းမာရေး နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားများအဖြစ် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်။)

၃။ ၎င်းဦးတည်ချက်များကို ရရှိရန် လုံးဝ လိုအပ်သည့်အခြေအနေတွင် (ဒီမိုကရေစီအတွက် လိုအပ်ခြင်းနှင့် အချိုးညီလုပ်ဆောင်ခြင်း) ဖြစ်ရမည်။

၎င်းတို့သည် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အဆင့်သုံးဆင့်လိုအပ်ချက်အဖြစ်သိထားကြသည်။

Should the broadcast media be regulated in law?

Yes. Unlike the print media where regulation always undermines the right to freedom of expression, regulation of the broadcast media is necessary to protect it. This is because while the print media uses a technology that is almost unlimited – paper and ink – the broadcast media uses one that is very limited – radio waves.

The spectrum of radio waves is broken down into frequencies which are limited in number. Because there is high demand and only some frequencies are usable, states need to regulate how they give them out to broadcasters – for example, BBC World Service has been given FM frequency 100.5 in Nigeria. If states do not regulate, several broadcasters may choose the same frequency, spoiling the signal.

In international law, states have to protect everyone’s right to freedom of expression across all technologies. As such, they need to make sure that when they give out frequencies, they do so in a way that ensures as many groups as possible can freely express themselves. Broadcasters should be both diverse and plural.

အသံလွှင့်မီဒီယာကို ဥပဒေဖြင့် စည်းမျဉ်းချမှတ် ထိန်းချုပ်သင့်သလား။

လုပ်သင့်ပါသည်။ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို အမြဲထိခိုက်စေသည့် ပုံနှိပ်မီဒီယာလုပ်ငန်းနှင့် ကွာခြားသည့် အသံလွှင့်မီဒီယာကို စည်းမျဉ်းချမှတ်ခြင်းခြင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကာကွယ်သင့်သည်။ အကြောင်းမှာ ပုံနှိပ်မီဒီယာတွင် စာရွက်၊ မင် ကဲ့သို့သော နည်းပညာအမျိုးမျိုးကို အကန့်အသတ်မရှိသုံးသော်လည်း အသံလွှင့်မီဒီယာ သည် ရေဒီယိုအသံလှိုင်း တစ်ခုတည်းကိုသာ အသုံးပြုသည်။

ရေဒီယိုအသံလှိုင်းများကို အရေအတွက်ဖြင့် ကန့်သန့်မှုရှိသည့် အသံတုန်ခါနှုန်းအဖြစ် ပြောင်းလဲ အသုံးပြုသည်။ ၎င်းကို အသုံးပြုလိုသူများခြင်း၊ အချို့သော အသံလှိုင်းများသာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် အစိုးအနေဖြင့် ၎င်းကို အသံလွှင့်သူများအား ခွဲဝေပေးမည့် နည်းလမ်းကို

စည်းမျဉ်းချမှတ်ထားရန်လိုသည်။ ဥပမာ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံတွင် ဘီဘီစီ နိုင်ငံတကာ သတင်းဌာနာကို အက်ဖ်အမ် အသံလှိုင်း ၁၀၀.၅ ကို ပေးထားသည်။ အစိုးရမှ စည်းမျဉ်းချမှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင် အသံလွှင့်သူများမှ အသံလှိုင်းတစ်ခုတည်းကိုသာ ရွေးချယ်အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပြီး ၊ ရေဒီယိုလှိုင်းကို ပျက်စီးစေနိုင်သည်။

နိုင်ငံတကာဥပဒေအရ နည်းပညာဆိုင်ရာနယ်ပယ်အားလုံးတွင် နိုင်ငံတော်မှ လူတိုင်း၏ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရန် အတွက် အသံလှိုင်းကို ခွဲဝေပေးရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုနိုင်ရန် တတ်နိုင်သမျှဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ အသံလွှင့်သူများ တစ်ခုထက်မက များပြားကာ (ဗဟုစနစ်) မတူကွဲပြားမှုအမျိုးမျိုး ရှိနေသင့်သည်။

What are plurality and diversity?

Plurality covers the types of broadcasters and their owners. A state that promotes plurality gives frequencies to a variety of commercial broadcasters, public service broadcasters and community broadcasters. States that undermine plurality give frequencies to only one or two.

Diversity covers the variety of voices and opinions given frequencies. A state that encourages diversity gives frequencies in a way that ensures that different groups and communities can broadcast. States that undermine diversity give frequencies to certain groups and ignore others.

တစ်ခုထက်မကများပြားခြင်း(ဗဟုစနစ်)နှင့် မတူကွဲပြားမှုဆိုတာဘာလဲ။

တစ်ခုထက်မကများပြားခြင်း(ဗဟုစနစ်) ဟုဆိုရာတွင် အသံလွှင့်ဌာနအမျိုးအစားနှင့် ၎င်းတို့ကို ပိုင်ရှင်များကို ဆိုလိုသည်။ ဗဟုစနစ်ကို အားပေးသောနိုင်ငံတော်သည် အမျိုးမျိုး သော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အသံလွှင့်ဌာန၊ လူထုဝန်ဆောင်မှုပေးသော အသံလွှင့်ဌာနနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းဆိုင်ရာ အသံလွှင့်ဌာနာများကို အသံလှိုင်း ခွဲဝေပေးသည်။ ဗဟုစနစ်ကို အလေးမထားသော အစိုးရသည် အသံလွှင့်ဌာနာ တစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုကိုသာ အသံလှိုင်းပေးသည်။

မတူကွဲပြားမှုစနစ်တွင် အမျိုးမျိုးသောအသံနှင့် အမြင်သဘောထားများကို လွှမ်းခြုံစေရန် အသံလှိုင်းများကို ခွဲဝေပေးခြင်းဖြစ်သည်။ မတူကွဲပြားမှုကို အားပေးသော နိုင်ငံတော်သည် အမျိုးမျိုးသော အစုအဖွဲ့နှင့် အသိုင်းအဝိုင်းများ အသံလွှင့်နိုင်ရန် ရေဒီယိုလှိုင်းကို ခွဲဝေပေးသည်။ မတူကွဲပြားမှုကို အလေးမထားသော နိုင်ငံတော်သည် တစ်ချို့အဖွဲ့ကိုသာ အသံ လှိုင်းပေး၍ အခြားအဖွဲ့များကို ဥပက္ခာပြုထားသည်။

What should broadcast media regulation aim to do?

Broadcast media regulation should aim to:

- Ensure pluralism and diversity

- Ensure frequencies are given out in a fair and impartial way
- Help the media move from analogue to digital frequencies as digital technology can carry many more broadcasters and therefore more plurality and diversity
- Help the broadcast media and telecommunications industry work together so that more broadcasters can use digital telecommunications technology to make a more diverse and plural range of content.

အသံလွှင့် မီဒီယာဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းသည် မည်သို့သောဦးတည်ချက်ထားရှိသင့်သနည်း။

ရုပ်သံလွှင့် မီဒီယာ စည်းမျဉ်းသည်

- ဗဟုစနစ်နှင့် မတူကွဲပြားမှု ရှိစေသင့်သည်။
- အသံလှိုင်းများကို ဘက်မလိုက်ဘဲ တရားသောနည်းဖြင့် ခွဲဝေပေးရန်
- ဒီဂျစ်တယ် အသံလှိုင်းကြောင့် အသံလွှင့်သူအများအပြား ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်ပြီး ဗဟုစနစ်ပိုဆန်ကာ မတူကွဲပြားမှုကို မြင့်တင်စေနိုင်သောကြောင့် မီဒီယာကို အန်နာလော့ဂ်စနစ်မှ ဒီဂျစ်တယ် အသံလှိုင်းစနစ်သို့ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးနိုင်ရန် ကူညီပေးသင့်သည်။
- ရုပ်သံလွှင့် မီဒီယာနှင့် လျှပ်စစ်ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိလာရန် ကူညီပေးသင့်သည်။ သို့မှသာ အသံလွှင့်သူများအနေဖြင့် မတူကွဲပြားမှု နှင့် တစ်ခုထက်ပိုသောအမြင်၊ သဘောထားများပါ အကြောင်းအရာများကို လွှင့်ထုတ်နိုင်ရန် ဒီဂျစ်တယ် ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

What should broadcast media regulation include?

Broadcast media regulation should include:

- The name of the regulatory body, and a description of what it is responsible for and what it can do
- An overall policy statement explaining what the regulation aims to do
- A procedure that makes the regulatory body accountable to the public
- A clear statement that the regulatory body is independent from government, and a list of safeguards that stop government from interfering or pressuring it to make certain decisions.

အသံလွှင့် မီဒီယာ စည်းမျဉ်းတွင် ဘာတွေ ပါသင့်သလဲ။

အသံလွှင့်မီဒီယာ စည်းမျဉ်းတွင် -

- စည်းမျဉ်းချမှတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းနှင့် ၎င်းအဖွဲ့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်
- စည်းမျဉ်း၏ ဦးတည်ချက်အကြောင်းရှင်းပြသည့် အဖွဲ့၏ ယေဘုယျ မူဝါဒ
- စည်းမျဉ်းချမှတ်သည့် အဖွဲ့မှ

လူထုအပေါ်တာဝန်ခံမှုရှိစေရန် လိုက်နာဆောင်ရွက် ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း

- စည်းမျဉ်းချမှတ်သောဌာနသည် အစိုးရ၏ လွှမ်းမိုးမှုမှကင်းရှင်းကြောင်း တိကျ ရှင်းလင်းသည့် ကြေငြာချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခုအတွက် အစိုးရမှ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မှု သို့မဟုတ် ဖိအားပေးမှုမရှိစေရန် အကာအကွယ်ပေးထားသည့် အရာများ

What should the safeguards be to ensure independence?

The regulatory body that oversees the broadcasting media should be independent from the government, from political parties, and from other interest groups. It should:

- Involve the public as much as possible in choosing the best members for the regulatory body
- Only have members that are independent and honest experts in the media
- Have the powers it needs to work effectively
- Have control over enough secure funding to make it independent and sustainable.

လွတ်လပ်မှုရှိကြောင်းသေချာစေရန် ဘယ်လို အကာအကွယ်ပေးထာသင့်သလဲ။

ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာကို ကြည့်ကြပ်၍ စည်းမျဉ်းချမှတ်သည့်အဖွဲ့သည် အစိုးရ၊ နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် အခြားသောအဖွဲ့များမှ သီးခြားလွတ်လပ်စွာရပ်တည်နေရမည်။ ၎င်း ဌာနတွင်

- စည်းမျဉ်းချမှတ်သည့် ဌာနအတွက် အကောင်းဆုံးအဖွဲ့ဝင်ရွေးချယ်နိုင်ရန် အတွက် လူထု၏ပါဝင်မှု တတ်နိုင်သမျှအများဆုံးဖြစ်ရမည်။
- အဖွဲ့ဝင်များသည် လွတ်လပ်ပြီး ရိုးသားသည့် ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များသာ ဖြစ်ရမည်။
- လုပ်ငန်းကို ထိထိရောက်ရောက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ရှိရမည်။
- လွတ်လပ်စွာနှင့် ရေရှည်တည်တံ့စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် လုံလောက်သောငွေကြေးရှိပြီး၊ ၎င်းကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရမည်။

What should a broadcast media regulatory body do?

A broadcast media regulator should do two things:

- Give frequencies to broadcasters
- Make a code of conduct for broadcasters dealing with a range of content and practical issues.

အသံလွှင့်မီဒီယာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သည့်ဌာန ဘာတွေလုပ်ဆောင်သင့်သလဲ။

အသံလွှင့်မီဒီယာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူသည်

အချက်နှစ်ချက်ကို လုပ်ဆောင်ရန်လိုသည် -

- အသံလှိုင်းကို အသံလွှင့်ဌာနများအား ချမှတ်ပေးရန်
- လက်တွေ့ကိစ္စအမျိုးမျိုးနှင့် အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးအပေါ် လုပ်ကိုင်နေသော အသံလွှင့်သူများဆိုင်ရာ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်းရေးဆွဲရန်

What should be in a state's broadcasting policy?

A government is responsible for creating a broadcast policy, but it should include commercial, public and community broadcasters as well as representatives from their audiences in the process. A policy made in this way would be the most democratic and best serve the public interest.

A broadcasting policy should clearly say how frequencies are given out. It should be clear enough so that everyone can see how, when and why frequencies are given out.

The policy should explain that frequencies are not just given to broadcasters who offer the most money, but also to broadcasters who would make the media more diverse and plural. It should describe the criteria under which the regulatory body decides how to maximise diversity and plurality. For example, the people in a country may speak several languages and the policy should make sure that the broadcast media has multi-lingual content.

Most broadcasting policies decide how to give out frequencies by:

1. First, splitting frequencies between national, regional and local levels
2. Second, dividing frequencies in each level into radio and television
3. Third, sharing radio and television frequencies at each level into some for public broadcasters, some for commercial broadcasters, and some for community broadcasters.

နိုင်ငံတော်၏ အသံလွှင့်မှုဆိုင်ရာမူတွင် ဘာတွေပါဝင်သည့်သလဲ။

ရုပ်သံလွှင့်မှုဆိုင်ရာမူ ချမှတ်ရန် အစိုးရတွင် တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် မူချမှတ်ရေး လုပ်ငန်း စဉ်တွင် ပရိတ်သတ်မှ ကိုယ်စားလှယ်များအပါအဝင် စီးပွားရေးနှင့် ဒေသန္တရဆိုင်ရာ အသံ လွှင့်သူများလည်း ပါဝင်သင့်သည်။ ဤနည်းလမ်းဖြင့် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းသည် လူထုအကျိုး ကို ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေပြီး ဒီမိုကရေစီစနစ်နည်းလမ်း အကျဆုံးဖြစ်သည်။

ရုပ်သံလွှင့်မှုဆိုင်ရာမူဝါဒတွင် အသံလှိုင်းကို မည့်သို့ခွဲဝေပေးကြောင်း ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြ ထားသင့်သည်။ သို့မှသာ အသံလှိုင်းကို ဘယ်လိုပုံစံ၊ ဘယ်အချိန်နှင့် ဘာကြောင့် ခွဲဝေပေး ကြောင်း လူတိုင်းသိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ရေဒီယိုအသံလှိုင်းကို ငွေအများဆုံးပေးနိုင်သော

အသံလွင့်သူများကိုသာ ပေးခြင်းမဟုတ် ဘဲ မီဒီယာတွင် အမျိုးမျိုးသောအမြင်များကို ထုတ်လွှင့်ဖြန့်ချီလာစေရန် ဆောင်ရွက်သော အသံလွှင့်သူများကိုလဲ ခွဲပေးကြောင်း မူဝါဒတွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသင့်သည်။ ဗဟုစနစ်နှင့် မတူကွဲပြားသောအမြင်များပါဝင်မှု အမြင့်မားဆုံးပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့် သတ်မှတ်ချက်ကိုအခြေခံ၍ စည်းမျဉ်းချမှတ်သည့်အဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပုံကိုလည်း ရှင်းလင်းထားသင့်သည်။ ဥပမာ နယ်အရပ်တွင်ရှိသော ပြည်သူများသည် ဘာသာစကား တစ်ခုထက် ပို၍ပြောဆိုေ သာသူများဖြစ်နိုင်သဖြင့် ရုပ်သံမီဒီယာတွင် ဘာသာစကား အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖော်ပြပေးရမည်။

အသံလိုင်းခွဲဝေပေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသံလွှင့်မှုပိုင်းဆိုင်ရာမူဝါဒ အများစုကို

- ပထမဦးစွာ အသံလိုင်းကို တစ်မျိုးသားလုံးအဆင့်၊ ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်နှင့် အောက်ခြေ ဒေသန္တရအဆင့် ဟူ၍ခွဲခြားထားခြင်း
- ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် အထက်ပါအဆင့်တစ်ခုခြင်းစီမှ အသံလိုင်းကို ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားပိုင်းဟူ၍ ပြန်လည်ခွဲခြမ်းခြင်း
- တတိယအဆင့်တွင် အဆင့်တစ်ခုခြင်းစီမှ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းများကို လူထုဆိုင်ရာ အသံလွှင့်သူများ၊ စီးပွားေ ရးအတွက်အသံလွှင့်သူများနှင့် လူမှု အသိုင်းအဝိုင်းအတွက် အသံလွှင့်သူများသို့ ပြန်လည်မျှဝေပေးခြင်း

How should frequencies be given out?

The broadcast policy should clearly say how the regulator decides who to give frequencies to. It should not ban groups of applicants. It is important to have this decision-making process written in law before the process begins so everyone can understand it. It should have:

- Criteria for how applications are judged
- Time limits for the decision-making process
- Opportunities for applicants to say what they want to do with the frequency
- Opportunities for the general public to say their opinions
- Opportunity for the applicant to appeal to a judge.

The broadcast regulator should write to each failed applicant explaining why they were unsuccessful and give the successful applicant a licence to use a frequency.

အသံလိုင်းများကို မည်သို့ခွဲဝေပေးသင့်သနည်း။

စည်းမျဉ်းချမှတ်သူများအနေဖြင့် အသံလိုင်းခွဲဝေပေးရန် မည်သို့ဆုံးဖြတ်ပုံအကြောင်း ရုပ်သံလိုင်းဆိုင်ရာမူဝါဒတွင် ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားသင့်သည်။ လျှောက်လွှာတင်သူများ ကို ဤ မူဝါဒအရ မတားမြစ်သင့်ပါ။ လူတိုင်းနားလည်နိုင်ရန်အတွက်

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ် သည့်
လုပ်ငန်းစဉ်မစတင်မီ အသံလှိုင်းခွဲဝေပေးရန်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချပုံချနည်းကိုလည်း ဥပဒေတွင်
ရေးသားဖော်ပြထားသင့်သည်။ ၎င်းမှုတွင်

- အသံလှိုင်းတောင်းလျှောက်လွှာကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်အတွက် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များထားရှိရမည်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန် ပါဝင်ရမည်။
- တောင်းလျှောက်လွှာတင်သူများအနေဖြင့် အသံလှိုင်းကို မည်သို့မည်ပုံ အသုံးပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခွင့်ပေးရမည်။
- သာမာန်ပြည်သူများကိုလည်း သူတို့သဘောထားအမြင်ကို ပြောဆိုခွင့်ပေးသင့် သည်။
- လျှောက်လွှာတင်သူများအား တရားသူကြီးထံသို့ အယူခံဝင်ခွင့်ပေးရမည်။

ရုပ်သံလှိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူများသည် လျှောက်ထားချက် မအောင်သော သူ များအား မအောင်မြင်သောအကြောင်းအရင်းကို စာရေး၍ ရှင်းပြသင့်သည်။ လျှောက်ထားချက် အောင်မြင်သောသူများကို အသံလှိုင်းအသုံးပြုခွင့်လိုင်စင် ထုတ်ပေးရမည်။

What rules should licence holders follow?

A broadcast regulator makes rules when they give a broadcaster a licence to use a frequency. The rules make sure that the broadcaster does what they said they would do in their application. There are usually two groups of rules: the first is written in law and apply to all broadcasters with a licence, and the second is like a contract and only for the individual broadcaster.

There is always a risk that the rules for an individual broadcaster are abused for political reasons, so all rules should follow the aims of the broadcasting policy. The rules should not make a licence difficult or expensive, by for example making it so short-term that it does not help broadcasters get back their investment. When the licence ends, the regulator should normally renew it, unless renewal would undermine public interest.

လိုင်စင်ရရှိသူများ မည်သို့သော စည်းကမ်းများ လိုက်နာရမည်နည်း။

အသံလှိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူများသည် အသံလွှင့်သူကို အသံလှိုင်းအသုံးပြုခွင့်

လိုင်စင်ပေးစဉ် စည်းမျဉ်းများကို ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုစည်းမျဉ်းတွင် အသံလွှင့်သူ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စည်းမျဉ်းအုပ်စုနှစ်စုရှိသည် (ပထမစည်းမျဉ်းကို ဥပဒေတွင် ရေးသားထားပြီး၊ လိုင်စင်ရ အသံလွှင့်သူအားလုံး လိုက်နာရန်ဖြစ်ည်။ ဒုတိယစည်းမျဉ်းသည် နှစ်ဦး သဘောတူစာချုပ်ပုံစံဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသည် တစ်သီးပုဂ္ဂလ သတင်းထုတ်လွှင့်သူများ အတွက် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအကြောင်းကြောင့်

တစ်သီးပုဂ္ဂလအသံလွှင့်သူများသည် စည်းမျဉ်းများအရ အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရနိုင်သည့် အန္တရာယ်ကြုံတတ်သောကြောင့်၊ စည်းမျဉ်းအားလုံး သည် ချမှတ်ထားသည့် အသံလွှင့်ခြင်းဆိုင်ရာမှုအရသာ ဖြစ်သင့်သည်။ စည်းမျဉ်းများသည် လိုင်စင်အတွက် မခက်ခဲစေသင့်ပါ။ ငွေကုန်ကြေးကြလည်း မများစေသင့်ပါ။ ဥပမာ လိုင်စင် ကို အချိန်တိုအတွက်သာ ပေးထားပါက အသံလွှင့်သူများအနေဖြင့် သူတို့၏ အရင်းအနှီး ပြန်ရစေဖို့ ကူညီပေးရာ မရောက်ပါ။ လိုင်စင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပါက လူထုအကျိုးကို ထိခိုက်စေသည့် အခြေအနေမျိုးမှလွဲ၍ သက်တမ်းပြန်တိုးပေးသင့်သည်။

How much should a licence cost?

If the broadcast regulator decides to sell licences for a fee, the cost should not be expensive or unrealistic. The fee should be published before the application process starts, and should not change depending on whether for example the broadcaster has news shows.

လိုင်စင်တန်ဖိုးကို ဘယ်လောက်သတ်မှတ်သင့်သလဲ။

ရုပ်သံလှိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူမှ လိုင်စင်ကို ရောင်းချပေးရန် ဆုံးဖြတ်လျှင် လိုင်စင်တန်ဖိုးသည် လက်တွေ့မဆန် ဈေးအလွန်မြင့်မားခြင်းမျိုးမဖြစ်သင့်ပါ။ငွေ တန်ဖိုးကို လိုင်စင်လျှောက်လွှာမတင်မီ ကြိုတင်အသိပေးထားသင့်သည်။ အသံလွှင့်သူမှ သတင်း အစီအစဉ်သစ် ထပ်မန်တိုးချဲ့မှုအပေါ် မူတည်၍ ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲခြင်းမျိုး မပြုလုပ်သင့်ပါ။

How should the broadcast regulator regulate content?

Aside from giving out frequencies, the broadcast regulator's second job is to create a code of conduct and oversee it, but only if broadcasters do not already have a system of self-regulation.

The code of conduct should:

- Be made with the help of the broadcast media and their audiences
- Not include criminal or civil liability
- Require balance and impartiality in news and current affairs, particularly around election time
- Deal with issues such as accuracy, privacy, and how to deal with sensitive things like death, sex or violence
- Cover professional ethics such as when doing interviews or paying for information
- Explain issues related to advertising.

အသံလွှင့်မှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူသည် လွှင့်ထုတ်မည့်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ စည်းမျဉ်းချမှတ်သင့်သနည်း။

အသံလှိုင်းချပေးခြင်းအပြင် ရုပ်သံလွှင့်မှုဆိုင်ရာ

စည်းမျဉ်းချမှတ်သူ၏တာဝန် နောက်တစ် ခုမှာ ကိုယ်တိုင်ချမှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းမရှိသည့် အသံလွှင့်သူများအတွက် နစ်ဖက် လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်းရေးဆွဲရန်နှင့် ၎င်းကို ကြည့်ကြပ်ရန်ဖြစ်သည်။

နှစ်ဖက်လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်းတွင်

- ရုပ်သံလွှင့်မှုဆိုင်ရာ မီဒီယာနှင့် ၎င်း၏ ပရိတ်သတ်အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲခြင်း
- ရာဇဝတ်နှင့် တရားမဆိုင်ရာ တာဝန် မထည့်သွင်းသင့်ပါ။
- သတင်းနှင့် လက်ရှိဖြစ်ပျက်နေသည့်အကြောင်း အရာများကို ဘက်လိုက်မှုမရှိပဲ၊ နှစ်ဖက်မျှတစွာ တင်ပြရန်လိုအပ်သည်၊ အထူးသဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင်
- ထိလွယ်ခိုက်လွယ်သောကိစ္စများဖြစ်သည့် လူသေမှု၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှု၊ မုန်ကန်တိကျမှု၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်မည့်နည်းလမ်းများ ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားသင့်သည်။
- တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက် ရယူရန်အတွက် ငွေကြေး ပေးခြင်းပြုလုပ်ရာတွင် စောင့်ထိန်းရမည့် အတတ်ပညာရှင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ် များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသင့်သည်။
- ကြော်ငြာဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသင့်သည်။

How should broadcast regulators enforce their decisions?

Broadcast regulators should always aim to help the broadcast media live up to the code of conduct, rather than aiming at punishing them when they do not. Broadcasters that violate the code in small ways should at most broadcast a message that admits the violation. Fines or suspension of a licence should be very rare and only happen after serious repeated violations and after warnings and smaller punishments have not worked.

အသံလှိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူများအနေဖြင့် ချမှတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိရန် မည်သို့ လုပ်ဆောင်သင့်သနည်း။

စည်းမျဉ်းချိုးဖောက်လျှင် အပြစ်ပေးမည့်အစား၊ အသံလှိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းချမှတ်သူသည် အသံလွှင့်သူများ စည်းမျဉ်းအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိလာရန် ကူညီပေးသင့် သည်။ စည်းမျဉ်း အသေးအဖွဲ ချိုးဖောက်ကျူးလွန်မှုအတွက် အပြစ်အသွက် သူတို့ကို အများကျူးလွန်ကြောင်း ကြော်ငြာခိုင်းပါက မီဒီယာအများစုက ပြုလုပ်ကြသည်။ ငွေပြစ်ဒဏ်နှင့် လိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခြင်း ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထအလွန်နည်းပြီး၊ ဆိုးဝါးသောအမှားကို အကြိမ်ကြိမ်ကျူးလွန်သူကို သတိပေးခြင်း၊ လျှော့ပေါ့သော ပြစ်ဒဏ်ပေးသည့်နည်း ကျင့်သုံး၍ နောက်ဆုံး မအောင်မြင်သည့်အခါမျိုးမှ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသည်။

ရုပ်ရှင်ကိုထိန်းချုပ်ခြင်း

Regulating film

What should be regulated in the film industry?

The production of films: For example, no children should participate in adult films.

The content of the film: For example, films should not incite violence or hatred or encourage the commissioning of crimes

ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်မည်သည့်အရာများကိုထိန်းချုပ်မည်နည်း

ညစ်ညမ်းရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း။ ဥပမာ-ခလေးသူငယ်များကိုညစ်ညမ်းရုပ်ရှင်များ ထုတ်လုပ်ရာတွင်မပါ ဝင်စေရ

ရုပ်ရှင်တွင်ပါဝင်သည့်အကြောင်းအရာများ၊ ဥပမာ-ရုပ်ရှင်သည်အကြမ်းဖက်မှုသို့မဟုတ်အမုန်းတရားများကိုလှုံ့ဆော်ခြင်းမရှိစေရ သို့တည်းမဟုတ်ရာဇဝတ်မှုများကျူးလွန်ရန်အားပေးတိုက်တွန်းခြင်းမရှိစေရ။

How to regulate film industry?

There are two models of film industry regulation:

1. Statutory regulation: A statute adopted by Parliament or a regulation by the Government set out the production and content rules for films industry. A state body is in charge of monitoring film content and ensuring that it complies with the rules.

2. Self-regulation: Under this model the film industry develops its own rules taking into account the national laws regarding content (public moral laws or law prohibiting incitement to violence or hatred, for example) and sets up a body to enforce the rules. This body is funded by the film industry.

In some countries films can be released in cinemas or made available for rental only after authorisation (certificate) by the film review body.

In other countries (the US and UK) the film review bodies only classify films based on the content criteria whereas local authorities decide whether or not to allow a cinema to show the film. Classification ratings are normally expressed in terms of the appropriate minimum viewer age, for example U suitable for all ages, PG parental guidance suitable for all ages but you may wish to exercise parental guidance, "12" (only suitable for those aged 12 and over) and so on. Showing the "R" rated films and display of "R" rated videos may be restricted to protect children. Normally local authorities accept the rating of the film review bodies.

မည်သို့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းကိုထိန်းချုပ်မည်နည်း၊

ရုပ်ရှင်ကိုစည်းကမ်းတကျဖြစ်စေရန်ထိန်းချုပ်သည့်

ပုံစံနှစ်မျိုးရှိသည်။

၁။ဥပဒေဖြင့်ထိန်းချုပ်ခြင်း- လွှတ်တော်မှဥပဒေတစ်ခုကိုပြဋ္ဌာန်းခြင်းအားဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ အစိုးရကစည်းကမ်းချက်များကိုထုတ်ပြန်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရုပ်ရှင်ထုတ် လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအတွက်အကြောင်းအရာဆိုင်ရာကိုထိန်းချုပ်နိုင်သည်။ နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အ စည်းတစ်ခုသည် ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်း၊အကြောင်းအရာများကိုစောင့်ကြည့်ထိန်းချုပ်ခြင်းအား ဖြင့်စည်းကမ်းစည်းမျဉ်းများနှင့်ကိုက်ညီစေရမည်။

၂။ မိမိကိုယ်တိုင်ထိန်းချုပ်ခြင်း- ဤပုံစံအရ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကို ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် မိမိကိုယ်ပိုင်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများချမှတ်ပေးရမည်။ရုပ်ရှင်တွင်ပါဝင်မည့်အ ကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်သောအမျိုးသားအဆင့်ဥပဒေများကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားရ မည်။ (အများပြည်သူအကျင့်စာရိတ္တနှင့်ဆိုင်သောဥပဒေ၊ဥပမာ-အမုန်းတရား၊အကြမ်းဖက် မှုများကိုလှုံ့ဆော်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောဥပဒေ)အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကိုဖွဲ့စည်းထားပြီး ချမှတ်ထား သောစည်းမျဉ်းများကိုထိန်းသိမ်းစေရမည်၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းကိုရုပ်ရှင် လုပ်ငန်းများ ကရံပုံငွေ ထောက်ပံ့ရမည်။

အချို့သောတိုင်းပြည်များတွင် ရုပ်ရှင်ကားများကိုရုပ်ရှင်ကြီးကြပ်စီစစ်ရေးအဖွဲ့၏ ပြသခွင့်ဖြင့်ရရှိ ပြီးနောက်ရုံတင်ပြသခြင်းကိုသော်လည်းကောင်းငှားရမ်းခြင်းကိုသော်လည်ကောင်းပြုလုပ်နိုင်သည်။

အချို့သောတိုင်းပြည်များတွင် (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့်ယူကေ) ရုပ်ရှင်ကြီးကြပ်စီစစ်ရေးအဖွဲ့ များသည် အကြောင်းအရာဆိုင်ရာစံနှုန်းများဖြင့်ပေါ်တွင်အခြေခံပြီးအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း ကိုသာ လျှင် လုပ်ဆောင်သည်။ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များကရုပ်ရှင်ကားကိုရုံတင်ပြသရန်ခွင့်မပြုကိုဆုံး အရွယ်ဖြင့်ပိုင်းခြားသည်။ ဥပမာ U သည်အသက်အရွယ်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်။

သည်PGအုပ်ထိန်းသူမိဘနှင့်အတူကြည့်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။“12” သည် အသက်၁၂နှစ်နှင့်အထက်စသည်အားဖြင့် သတ်မှတ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များကလည်း ရုပ်ရှင်အဆင့် ခွဲခြား သောအဖွဲ့မှသတ်မှတ်ချက်အားလက်ခံသည်။

Which model is more appropriate from the freedom of expression point of view?

From freedom of expression view point it is better to avoid state involvement in the film regulation to prevent any risk for censorship or unnecessary restrictions. The film review body should be autonomous and develop its classification criteria in consultation with the public and in view of the laws regulating content. Only moral reasons – such as obscenity – should be justified for film rating. Restrictions that are designed to promote or support a particular political viewpoint or ideology can never be justified. Local authorities should decide whether or not to allow a cinema to show the film.

အထက်တွင်ဖေါ်ပြခဲ့သောပုံစံများ အနက်မည်သည့်ပုံစံသည်လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖေါ်ပြောဆိုခွင့်နှင့် ကိုက်ညီမည်နည်း။

လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖေါ်ပြောဆိုခြင်းရှုထောင့်မှ ကြည့်လျှင် ရုပ်ရှင်ကိုထိန်းချုပ်စီစစ်ခြင်းတွင် နိုင်ငံတော် မပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းမရှိလျှင်ပိုကောင်းပေမည်။ရုပ်ရှင် စီစစ်ရေးအဖွဲ့သည်ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်ချက်ဖြင့်ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်ရမည်။ စံနှုန်းများကိုလည်းကိုယ်တိုင်ချမှတ်ရမည်။ ချမှတ်ရာတွင်

အများပြည်သူနှင့် ရုပ်ရှင်အကြောင်းအရာကိုထိန်းချုပ်သောဥပဒေအမြင်များတို့နှင့်ညှိနှိုင်းပြီး ချမှတ်ရမည်။ တစ်စုံတစ်ခုသောနိုင်ငံရေးအမြင်သို့မဟုတ် သဘောတရားတစ်ရပ်ကို ကိုတိုးမြှင့်စေ သောထောက်ခံတင်ပြသော ကန့်သတ်မှုမျိုးများသည် မည်သည့်အခါမျှမှန်ကန်မှုမရနိုင်ပေ။ ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များသည် ပြသရန်ခွင့်မပြုဆိုသည်ကိုဆုံးဖြတ်ရမည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်း

Regulating freedom of assembly

Is there a human right to protest?

Yes. International human rights law protects the right to freedom of peaceful assembly. Article 21 of the ICCPR provides:

The right of peaceful assembly shall be recognized. No restrictions may be placed on the exercise of this right other than those imposed in conformity with the law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, public order, the protection of public health or morals or the protection of the rights and freedoms of others.

The right to freedom of peaceful assembly is fundamental in a democratic society. It is one of the principle vehicles of participating in public life, and a legitimate way to influence government decision-making.

ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြခြင်းနှင့်ဆိုင်သောလူ့အခွင့်အရေး ရှိ ပါသလား။

ရှိပါသည်- နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေက လွတ်လပ်သောငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့် ကိုအကာအကွယ်ပေးသည်။ အိုင်စီစီပီအာ အပိုဒ် ၂၁က ဆိုထားသည်မှာ -

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုအသိအမှတ်ပြုရမည်။တရားဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိရန်နှင့်ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင်လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော၊အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကျိုးငှာနှင့်၊အများ ပြည်သူလုံခြုံစိတ်ချရေး၊တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၊အများပြည်သူ၏ကျန်းမာရေး၊စာရိတ္တနှင့် အခြားသောလွတ်လပ်ခွင့်များကိုကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန်မှတစ်ပါး၊ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုမည်သည်တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်းမျှမပြုလုပ်ရ။

ဒီမိုကရက်တစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လွတ်လပ်သောငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်သည်အခြေခံဖြစ်သည်။ယင်းသည်အများပြည်သူတို့ဘဝတွင် ပါဝင်ရန်အတွက်ပင်ရင်းပို့ဆောင်ရေးယဉ်ပင်ဖြစ်သည်။ထို့ပြင်အစိုးရ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များချရာတွင်လွှမ်းမိုးမှုရှိနိုင်စေသည့်တရားဝင်နည်းလမ်းတစ်ခုလည်းဖြစ် သည်။

What does the right to peaceful assembly cover?

This right covers any intentional presence of a number of individuals in a public place to exercise their right to freedom of expression collectively, where their intentions are not violent.

A peaceful assembly can take many different forms. For example, it could include a static demonstration or a moving parade. The size and duration can also vary; an assembly may involve thousands of people and last less than an hour, or it may involve fewer people but last for weeks or months. The purposes of assemblies too are as diverse as the opinions and ideas that any person can express – it may be a rally in support or opposition to a political party; a civil society meeting to discuss reform to government laws or policies; a gathering in support of a strike; or a large celebration of a sporting

victory or a religious occasion.

It is important that domestic laws, including Constitutions, adopt a broad definition of the right to freedom of peaceful assembly.

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်တွင်မည်သည်တို့ လွှမ်းခြုံပါဝင်သနည်း။

ဤလွတ်လပ်ခွင့်သည် လူအများအနေဖြင့် သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်များသည် အကြမ်းဖက်မှု မဟုတ်ဘဲ၊လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကိုစုပေါင်းပြုလုပ်ရန်အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင် သော နေရာတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်စုဝေး ရောက်ရှိသည့်မည်သည့် အပြုအမူမဆို အကျုံးဝင် သည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းသည်ပုံစံမျိုးစုံဆောင်ယူနိုင်သည်။ ဥပမာ။ တည်ငြိမ်သောဆန္ဒဖော်ထုတ်ခြင်းပါဝင်နိုင်သလို လှုပ်ရှားရွေ့လျားသောပုံစံကိုဆောင်နိုင်သည်။စုဝေးမှုအရွယ်အစားနှင့်အချိန်ကာလသည် လည်းအမျိုးမျိုးပြောင်းလဲဖြစ်တည်နိုင်သည်။ စုဝေးမှုသည်လူထောင်ပေါင်းများစွာပါဝင်နိုင် သလို အချိန်ကာလသည်လည်းအနည်းဆုံးတစ်နာရီထက်ပိုကြာရှည်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်လူ အနည်းငယ်ကအချန်ကာလ ရက်သတ္တပါတ်အနည်းငယ်မှလပေါင်းများစွာအထိကြာရှည်တတ်သည်။စုဝေးရခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်သည်လည်းအမျိုးမျိုးကွဲပြားနိုင်သည်။ မည်သူမဆိုထုတ်ဖော်ပြောဆိုနိုင်သည်။နိုင်ငံရေးပါတီများကိုထောက်ခံခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်သလို ကန့်ကွက်ခြင်းလည်းဖြစ် နိုင်သည်။လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏အစိုးရ၏ဥပဒေနှင့်မူဝါဒများကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်ဆွေးနွေးသော ဆွေးနွေးမှုများလည်းဖြစ်နိုင်သည်။လူစုလူဝေးသည်တစ်စုံတစ်ခုသောအောင်ပွဲကျင်းပခြင်းဖြစ်နိုင်သ လို၊အားကစားအောင်ပွဲ၊ဘာသာရေးပွဲများလည်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။

အရေးကြီးသည်မှာ ပြည်တွင်းဥပဒေများသည်၊ဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းများအပါဝင် ကျယ်ပြန့် သောအဓိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ဖြစ်သည့် ကျယ်ပြန့်သော လွတ်လပ်သောငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့် ကို ခံယူ ကြသည်။

Should States regulate peaceful assemblies?

As a starting point, States should presume that the right to freedom of peaceful assembly should be exercised without regulation. To support the exercise of the right, as free of State interference as possible, the following basic principles should be enshrined in domestic law:

- States should presume that any assembly is peaceful and a legitimate use of public space, not requiring government notice or authorisation;
- States should facilitate and protect peaceful assemblies in the time, place and manner desired by the organisers, and not to restrict or impede this;
- Any regulation that limits the freedom of peaceful assembly must meet a three part test and be:
  (i) Set out in a law that is clear and accessible;
  (ii) For a legitimate purpose, i.e. to protect the rights or freedoms of others, to protect public order or safety, national security, or public health or morals;
  (iii) Necessary and proportionate in a democratic society.

- There should be no discrimination in the treatment of assemblies. Even assemblies with purposes, messages or claims that others disagree with, contest the truth of, or find deeply offensive, should be protected.

နိုင်ငံတော်သည် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းကိုထိန်းချုပ်သင့်ပါသလား။

မူလအစပြုခြင်းအနေဖြင့်၊ လွတ်လပ်သောငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုထိန်းချုပ်မှုမရှိ ကျင့်သုံးစေသင့်သည် ဟုနိုင်ငံတော်မှခံယူသင့်သည်။ထိုအခွင့်အရေးကိုကျင့်သုံးရန်အတွက်ဖြစ်နိုင်သမျှနိုင်ငံတော်ကကောင်းလွတ်စွာနေရန်အောက်ပါအခြေခံမှုများကိုပြည်တွင်းဥပဒေများတွင် နက်ရှိုင်းစွာရှိနေရမည်။

- နေရာကိုတရားဝင်သုံးခြင်းသည်အစိုးရကိုအသိပေးခြင်းသို့မဟုတ်ခွင့်ပြုချက်မျိုးမလိုအပ်ပေ။
- နိုင်ငံတော်များသည် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းကိုအကာအကွယ်ပေးရမည်၊ အချိန်မှီပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ နေရာနှင့်ကိုစုဝေးခြင်းဖြစ်စေရန်သူတို့လိုလားသည့်အတိုင်းနေရာ၊စသည်တို့ကိုကူညီထောက်ပံ့ ပေးရမည်။တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်းမရှိစေရ။
- လွတ်လပ်သောငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုကန့်သတ်မည် ဆိုပါက သုံးဆင့်စစ်ဆေးနည်းနှင့်ကိုက် ညီရမည်။ (၁)ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်ရှင်းလင်းပြီးအလွယ်တကူသိရှိနိုင်ရမည်။ (၂) တရားဝင်ရည် ရွယ်ချက်များဖြစ်သည့် အခြားသူများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုထိန်းသိမ်းရန်၊ အမျိုးသား လုံခြုံရေး၊ လူထု တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးကိုထိန်းသိမ်းရန် သို့မဟုတ် ကျမ်းမာရေး၊ သို့မဟုတ်ကိုယ်ကျင့်တရားကိုကာကွယ်ရန်စသည် တို့ဖြစ်သည်။ နှင့် (၃) ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်လိုအပ်ချက်ဖြစ်ရ မည်။
- စုဝေးပွဲတွင်မည်သည့်လူမျိုးရေးခွဲခြားခြင်းမျှမရှိစေရ၊စုဝေးပွဲတွင်အခြားသောအုပ်စုကနစ်သက်သဘောမတူသောသတင်းအချက်အလက်များဖြစ်နေလျှင်ပင်သို့တည်းမဟုတ်တိုက်ခိုက်ကြ မည်ဆိုလျှင်ပင်ကာကွယ်မှုပေးရမည်။

Are unplanned peaceful assemblies protected?

Yes. Unplanned or “spontaneous” assemblies are a part of life in a democratic society. Sometimes, individuals or groups of people will respond to an event or happening by gathering together in a peaceful assembly to express themselves. Often, these assemblies happen organically, and might not have an organisational structure. Spontaneous assemblies can be as diverse and varied as planned ones, and are just as legitimate.

Where a State requires the organiser of a peaceful assembly to notify authorities in advance, there must be an exemption for unplanned or spontaneous assemblies. This should reflect that under many circumstances, it is not practical to provide advance notice of an assembly. Nevertheless, such assemblies should be permitted to take place, and people should not be punished for participating in an assembly that is spontaneous.

ကြိုတင်စီစဉ်မထားသော ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းများကိုအကာအကွယ်ပေးပါ

သလား

အကာအကွယ်ပေးပါသည်။ ကြိုတင်စီစဉ်မထားသော၊သို့မဟုတ်အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာသော စုဝေးခြင်းများသည် ဒီမိုကရေစီလူ့ဘောင်၏ဘဝအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။တစ်ခါတစ်ရံတွင် လူတစ်ဦးချင်း သို့ မဟုတ် အုပ်စုလိုက်သည် တစ်စုံတစ်ခုသောအဖြစ်အပျက်ကိုတုံ့ပြန်ရာတွင်အုပ်စု လိုက် စုစည်းမိသွားပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာဖြင့်မိမိတို့ ထုတ်ဖော်ပြသလိုသည်များကိုပြသကြပေမည်။ ထိုစုဝေးမှုသည် ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံရှိကောင်းမှရှိပေမည်။ အလိုအလျောက်ဖြစ်လာသောစုဝေးမှုများသည် စီစဉ်ထားသောစုပေးမှုများကဲ့သို့ပင်တရားဝင်သည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးရန်အတွက်အာဏာပိုင်များအား ကြိုတင်အသိပေးရသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအ နေဖြင့် ကြိုတင်စီစဉ်ထားခြင်းမရှိဘဲအလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသောစုဝေးမှုများအတွက်ခြွင်းချက်ထားပေးရမည်။ အခြေအနေအမျိုးမျိုးတွင်ကြိုတင်အသိပေးရမည်ဆိုသောအချက်သည်လက်တွေ့မကျသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မည်သို့ဆိုစေကာမူ ထိုသို့သောစုဝေးမှုများကိုခွင့်ပေးသင့်သည်။ထို့ ပင် အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာသောစုဝေးမှုတွင်ပါဝင်ကြသောပြည်သူများကိုလည်းပြစ်ဒဏ်မပေး သင့်ပေ။

How many assemblies can take place at once?

It is important in a democracy that different views and opinions can be expressed. Sometimes, different groups may want access to the same public spaces to hold an assembly at the same time. Often, a demonstration in support of one issue will attract counter-demonstrators who want to express an alternative view. The authorities should allow assemblies to take place simultaneously, and facilitate each of them.

တစ်ကြိမ်တွင်စုဝေးမှုအကြိမ်မည်မျှပြုလုပ်နိုင်သနည်း၊

ကွဲပြားခြားနားသောအမြင်များ၊အယူအဆများကိုဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းသည်ဒီမိုကရေစီတစ်ရပ် တွင်အရေးကြီးသည်။တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကွဲပြားခြားနားသောအုပ်စုများသည် တစ်ချိန်တည်းတွင် အများပြည်သူဆိုင်ရာနေရာတွင်ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုများပြုလုပ်လိုကြပေမည်။ ပြသနာတစ်ရပ်ကို ထောက်ခံသောအုပ်စုတစ်ခု၏ အမြင်ကိုအခြားအုပ်စုကလည်းမတူသောအမြင်ဖြင့်ကန့်ကွက်လိုကြ ပေမည်။အာဏာပိုင်များအနေဖြင့်ထိုသို့သောစုဝေးမှုများကိုခွင့်ပြုပေးပြီးတစ်ပြိုင်နက်ပြုလုပ်စေပြီး နှစ်ဘက်စလုံးကိုလိုအပ်သည်များ ပံ့ပိုးပေးရမည်။

What about assemblies that are not peaceful?

The right to freedom of peaceful assembly applies only to assemblies that are intended to be non-violent. An assembly is still peaceful even if it causes temporary inconvenience to others that wish to use the same public spaces, or if it promotes ideas or viewpoints that others disagree with or find offensive.

Where there are isolated or sporadic incidences of violence in an otherwise peaceful assembly, the non-peaceful participants should be differentiated and held individually responsible for their conduct. In particular, agents provocateurs, who deliberately seek to sabotage a peaceful assembly through non-peaceful conduct,

should be removed and held to account for any unlawful conduct. Peaceful participants should not lose their right to freedom of peaceful assembly because of the conduct of non-peaceful individuals.

While cooperation between organisers of assemblies and law enforcement should be encouraged, organisers should not be held responsible for the acts of others not under their control. Nor should they be liable for costs associated with policing or cleaning up after an assembly. Any alternative approach would have a chilling effect on the organisation of assemblies.

The management of a peaceful assembly should avoid confrontation or surprises that are likely to escalate tensions and the chances of violence occurring. Police should be trained in methods of crowd control that seek to prevent violence, including through mediation and de-escalation strategies. Any crowd-control methods should only be used where they are necessary and proportionate.

A peaceful assembly should never be dispersed by officials exercising law enforcement duties. Dispersal should be considered a last-resort option, only where other methods to minimize harm or avoid an imminent threat of violence have been exhausted. Dispersal should also be voluntary.

It is important that the use of force by authorities exercising law enforcement duties must be set out in law, and complies with the requirements of non-arbitrariness, necessity and proportionality. Force should never be used against a peaceful assembly. Authorities exercising law enforcement duties should also have access to self-defence equipment and less-lethal weapons, to minimize the circumstances under which force will be resorted to. Firearms should not be used when there is an imminent threat of death or serious injury, and firearms should never be fired into a crowd indiscriminately or used as a method of dispersal.

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းမပြုသောစုဝေးမှုများကိုမည်သို့ဆောင်ရွက်မည်နည်း၊

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးပိုင်ခွင့်ကို အကြမ်းဖက်ရန်မရည်ရွယ်သောစုဝေးမှုများကိုသာ ရည်ညွှန်း သုံးစွဲသည်။ စုဝေးမှုတစ်ခုသည် တူညီသောအများပြည်သူဆိုင်ရာနေရာတစ်ခုကိုသုံးစွဲပြီးခေတ္တ အဆင်မပြေမှုများကိုအခြားအုပ်စုကိုဖြစ်ပေါ်စေကာမူ ငြိမ်းချမ်းသောစုဝေးမှုဖြစ်နေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအုပ်စုတစ်စုကမနှစ်မြို့သော၊သဘောထားမတိုက်ဆိုင်သော အမြင်များကိုပိုမို ထုတ်ဖော်လျှင်လည်း ငြိမ်းချမ်းသောစုဝေးမှုပင်ဖြစ်သည်။

စုဝေးမှုတွင် ကြိုကြားကြိုကြား အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပေါ်လျှင် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းမပြုသူများ ကိုခွဲထုတ်ပြီး သူတို့၏အပြုအမူများအတွက်တစ်ဦးချင်းတာဝန်ယူစေရမည်။အထူးသဖြင့် ငြိမ်းချမ်း စွာစုဝေးမှုကိုပျက်စီးစေလိုသောသဘောဖြင့်အဖျက်လုပ်ငန်းများလုပ်သော အေးဂျင့်များကိုဖယ် ထုတ်ပြီးသူတို့၏ဥပဒေနှင့်မညီသောလုပ်ရပ်များကိုတာဝန်ယူစေရမည်။

ရည်ရွယ်၍ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးမှုကိုပျက်စီးစေသည့်သူများကြောင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးမည့်သူများ၏စုဝေးခွင့်ကိုမဆုံးရှုံးစေရ၊

စုဝေးပွဲပြုလုပ်ရန်စည်းရုံးလုပ်ဆောင်သူများနှင့် တရားဥပဒေထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူများ အ ကားပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကိုအားပေးရမည်။ စည်းရုံးလုပ်ဆောင်သူများ၏ထိန်းချုပ်မှုမှကင်း သောအခြားသူများ၏အပြုအမူများအတွက်တာဝ န်မယူစေသင့်ပေ။ ထို့ ပြင်စုဝေးမှုကိုထိန်းသိမ်းရ ခြင်းအတွက်ကုန်ကျခြင်းနှင့် စုဝေးမှုပြီးသွားသည့်အခါ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ခြင်းစ သည်တို့အတွက် လည်းတာဝန်မရှိစေသင့်ပေ။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းကိုစီမံကွပ်ကဲခြင်းသည် တင်းမာမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုဖြစ် ပေါ်နိုင်ချေ များ မင့်မားလာစေမည့်ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ခြင်းများ ကိုရှောင်ရမည်။ ရှိများကိုလည်း တင်းမာမှုလျော့ ပါးစေမည့်နည်းများ၊စေ့စပ်ခြင်းနည်းများ၊ဖြင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုတားဆီးနိုင်သော လူစုလူဝေးကို ထိန်း သိမ်းမည့်နည်းများအားလေ့ကျင့်ထားသင့်သ ည်။မည်သည့်လူစုလူဝေးထိန်းသိမ်းနည်း ကို မ ဆို သင့်တော်သောအချိန်အခါနှင့်လိုအပ်သောအခါမှ သာသုံးသင့်သည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းတစ်ခုသည် ဥပဒေထိ န်းသိမ်းရေးအရာရှိများ၏တာဝန်ထမ်းဆော င် ခြင်းကြောင့် မည်သည့်အခါမျှပြိုကွဲခြင်း မဖြစ်စေရ၊ လူစုကွဲသွားစေသောနည်းသည် နောက်ဆုံးနည်း သာဖြစ်ရမည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရန်မှာလည်း ဘေးအန္တရာယ်နည်းရန်၊ ခြိမ်းခြောက်လာသောအကြမ်းဖက် မှုကိုရှောင်ရှားရန်အတွက်မှသာအသုံးပြုရမည်။ လူစုခွဲသွားခြင်းသည် စုဝေးသူများ၏သဘောဆန္ဒ အရသာဖြစ်ရမည်။

တရားဥပဒေထိန်းသိမ်းသူများကတာဝန်အရ အင်အားသုံးခြင်းကိုဥပဒေတွင်ဖေါ်ပြထားရန် မှာ အရေးကြီးသည်။ ဖေါ်ပြ ပြဌာန်းချက်သည်လည်း လိုအပ်ချက်ရှိရမည်၊အချိုးကျရမည်။ ငြိမ်းချမ်း စွာ စုဝေးသူများကိုမည်သည့်အခါမျှအင်အားမသုံးရ။ ဥပဒေထိန်းသိမ်းသူများသည်မိမိကိုယ်ကိုကာ ကွ ယ်သည့်တန်ဆာပလာများကိုသာသုံးရမည်။ ထိ ခိုက်မှုနည်းသည့်လက်နက်များဖြစ်ရမည်။ ပစ် ခတ်နိုင်သောလက်နက်သေနတ်များကိုမသုံးရ၊ အသက်အန္တရာယ်ပေးနီးကပ်သည့်အခါသို့မဟုတ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရစေမည့်အခါများတွင်သေနတ်ကို လူအုပ်စုထဲသို့မပစ်ခတ်ရ၊လူစုခွဲရန်အတွက်လည်း မပစ်ခတ်ရ။

What is the role of the media during assemblies?

Journalists and the media play an important role in informing the public about assemblies. In addition, a media presence – akin to the presence of people monitoring the assembly - acts as a safeguard for the rights of the participants to freedom of assembly and expression.

International law requires that states protect, promote, and respect the right to freedom of expression and media freedom at all times, including during assemblies. It is recommended that authorities exercising law enforcement duties be obliged to give to journalists and assembly-monitors from domestic and international organisations as much access as possible to public assemblies. Media workers should also be distinguished from participants in assemblies during policing operations as far as is possible.

Participants in assemblies should also be free to use camera equipment, including mobile phones, to record and share information about an assembly and the policing operations.

စုဝေးသည့်အချိန်တွင်မီဒီယာ၏အခန်း ကဏ္ဍသည်အဘယ်နည်း

စာနယ်ဇင်းသမားများနှင့် မီဒီယာသည် စုဝေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လူထုကိုသတင်းပေးတင်ပြရာတွင် အရေး ပါသောအခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်သည်။ယင်းအပြင် မီဒီယာတစ်ခုသည်ရှိနေခြင်းသည် ၊လူထုကစု ဝေးြ ခင်းကိုထိန်းကျောင်းသည့်အလားဖြစ်ပြီး လွတ်လ ပ်စွာစုဝေးဖေါ်ထုတ်ခြင်းတွင်ပါဝင်သူများ၏ အခွင့် အရေးကိုလုံခြုံစိတ်ချစေရေးအတွက်လည်းပြုမူ ဆောင်ရွက်သည်။

စုဝေးပွဲတွင်ပါဝင်သူများသည် လည်း စုဝေးပွဲကိုမှတ်တမ်းတင်ရန် မျှဝေရန်အတွက် ကင်မရာ နှင့်ကိရိယာများ၊မိုဘိုင်းဖုန်းအပါအဝင်စသ ည်များကိုလွတ်လပ်စွာအသုံးပြုနိုင်ရမည်။

အများပြည်သူဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်း

Regulating assess to public information

Is there a right to public information?

Yes. In 1946 the United Nations General Assembly passed one of its very earliest resolutions. It stated this:

Freedom of information is a fundamental human right and … the touchstone of all freedoms to which the United Nations is consecrated.

Article 19 of the ICCPR guarantees the right to seek information and as such the right to obtain public information. The recognition that states hold information not for themselves but, rather, on behalf of the public and that, as a result, public bodies should provide access to that information is reflected in the explosive growth in the number of access to information laws that have been adopted around the world, as well as the numerous authoritative international statements on the issue.

အများပြည်သူနှင့်ပတ်သက်သောသတင်းအချက်အလက်အခွင့်အရေးရှိပါသလား၊

ရှိပါသည်- ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကိုစော စီးစွာချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းကဖော်ပြထားသည်မှာ-

သတင်းအချက်အလက်လွတ်လပ်ခွင့်သည် လူ့အခွင့်အရေး၏အခြေခံလည်းဖြစ်သည်။ထို့ ပြင်ကုလသမဂ္ဂကချမှတ်သည့်လွတ်လပ်ခွင့်အားလုံး၏မှတ်ကျောက်လည်းဖြစ်သည်။

အိုင်စီစီပီအာ ၏အပိုဒ်၁၉ သည် ၊အများပြည်သူနှင့်ဆိုင်သောသတင်းအချက် အလက်ရယူခွင့်ကဲ့သို့ သတင်းအချက်အလက်ရှာဖွေခွင့်ကိုအာမခံသည်။အသိအမှတ်ပြုနားလည်ထားရမည့် အချက်မှာ နိုင်ငံတော်သည် သတင်းအချက်အလက်များကိုသိမ်းဆည်းထားသည်မှာ ယင်းတို့ အကျိုးစီးပွားအ တွက် မဟုတ်ဘဲပြည်သူ၏ကိုယ်စားသာသိမ်းဆည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

Why does freedom of information matter?

How does the right to freedom of information make life better?

- It will help you to live in a less corrupt society
- It will help you to live in a society that is free from hunger
- It will help you to live in a healthier society
- It will help you to live in a society where the environment is respected
- It will help to make sure that your fundamental human rights are respected
- It will help to make sure that your privacy is respected
- It will help to make your country more

secure

- It will help to make the political system in your country more democratic
- It will help to make government more efficient
- It will lead to better decision-making
- It will help the economy to be more efficient
- It will lead to individuals receiving better treatment from institutions

သတင်းအချက်အလက်လွတ်လပ်ခွင့်သည်မည်သည့်အတွက်ကြောင့်ပဓာနဖြစ်ရသနည်း။

သတင်းအချက်အလက်လွတ်လပ်ခွင့်သည်မည်ကဲ့သို့လူထုဘဝကိုပိုမိုကောင်းမွန်လာနိုင်စေသနည်း။

- အဂတိလိုက်စားမှုနည်းသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်နေထိုင်ရှင်သန်ရနိုင်စေသည်
- ငတ်မွတ်မှုနည်းသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်နေထိုင်ရှင်သန်ရနိုင်စေသည်
- ကျန်းမာသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်နေထိုင်ရှင်သန်ရနိုင်စေသည်
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုလေးစားသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်နေထိုင်ရှင်သန်ရနိုင်စေသည်
- သင့်အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများကိုလေးစားမှုရှိကြောင်းအာမခံသည်။
- မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကိုလေးစားကြောင်းသေချာစေသည်။
- သင့်နိုင်ငံအားပိုမိုလုံခြုံစိတ်ချရသောတိုင်းပြည်ဖြစ်စေသည်။
- သင့်နိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးစနစ်ကိုပိုမိုဒီမိုကရေစီနည်းကျနိုင်ငံရေးစနစ်ကိုဆောင်ရွက်နိုင်စေသည်။
- အစိုးရကိုပိုမိုထိရောက်သောစွမ်းရည်ရှိအစိုးရဖြစ်နိုင်စေသည်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင်ပိုကောင်းသောဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချစေမည်။
- စီးပွားရေးကိုလည်းထိရောက်သောစီးပွားရေးဖြစ်ရန်ကူညီသည်။
- အဖွဲ့အစည်းကတစ်ဦးချင်းဆီသို့ပေးသောဖြစ်စဉ်ကိုပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းစေသည်။

Which are the basic principles on freedom of information?

In recent years many more countries have adopted freedom of information laws. In the process of doing this, some basic principles have emerged that underlie good freedom of information legislation. ARTICLE 19's Principles on Freedom of Information Legislation include the following principles.

1. Freedom of information legislation should by guided by the principle of maximum disclosure

2. Public bodies should be under an obligation to publish key information

3. Public bodies must actively promote open government

4. Exceptions should be clearly and narrowly drawn

5. Requests for information should be processed rapidly and fairly and an independent review of any refusals should be available

6. Individuals should not be deterred from making requests for information by excessive costs

7. Meetings of public bodies should be open to the public

8. Laws which are inconsistent with the principle of maximum disclosure should be amended or repealed

9. Individuals who release information on wrongdoing – whistleblowers – must be protected

မည်သည်တို့သည်လွတ်လပ်သောသတင်းအချက်အလက်အတွက်အခြေခံမှုများဖြစ်သနည်း

မကြာသေးသောနှစ်များအတွင်းက များစွာသောတိုင်းပြည်များသည် လွတ်လပ်သောသတင်းအ ချက်အလက်ဥပဒေကို ခံယူကျင့်သုံးခဲ့သည်။ထိုသို့လုပ်ဆောင်သောဖြစ်စဉ်အတွင်းအချို့သော အခြေခံမှုများ သည်လွတ်လပ်သောသတင်းအချက်အလက်ဥပဒေပြုခြင်းမှထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ အာတီကယ်၁၉ (အပိုဒ်-၁၉)၏ ”သတင်းအချက်အလက်လွတ်လပ်ခွင့် ဥပဒေပြုရေး” စည်းမျဉ်း များ တွင်အောက်ပါ အချက်များ လည်း ပါဝင်သည်။

၁။ လွတ်လပ်သောသတင်းအချက်လက်ဥပဒေပြုရေးကို အမြင့်မားဆုံး၊အများဆုံးဖေါ်ပြပေးရမည် ဟူသောစည်းမျဉ်းက လမ်းညွှန်ရမည်။

၂။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများသည် အဓိကကျသောသတင်းအချက်အလက်များကိုဖြန့်ဝေပေးရမည့်ဝတ္တရားကိုဦးထိပ်ပန်ဆင်ထားရမည်။

၃။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ပွင့်လင်းသောအစိုးရကိုတက်ကြွစွာမြှင့်တင်ဖေါ်ဆောင်ရမည်။

၄။ ခြွင်းချက်များကို ရှင်းလင်းစွာနှင့်အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်စေရမည်။

၅။ သတင်းအချက်အလက်ရရေးအတွက်တောင်းဆိုမှုကိုလျှင်မြန်စွာနှင့်သင့်တော်မှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ငြင်းပါယ်မှုများရှိလျှင်လွတ်လပ်သောသုံးသပ်ချက်အမြင်ကိုရရှိစေရမည်။

၆။ လူပုဂ္ဂိုလ်များက သတင်းတောင်းခံသောအခါအလွန်အကျွံတောင်းခံခြင်းဖြင့်မငြင်းပါနှင့်

၇။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ၏အစည်းအဝေးများကိုပွင့်လင်းစေရမည်။

၈။ အမြင့်မားဆုံး၊အများဆုံးဖေါ်ပြပေးရမည် ဟူသောစည်းမျဉ်း နှင့်မကိုက်ညီသောဥပဒေများကိုပြင် ဆင်ခြင်း၊ဖျက်သိမ်းခြင်းပြုလုပ်ရမည်။

၉။ အမှားလုပ်ခြင်းကိုထုတ်ဖေါ်သတင်းပေးသူများ၊မမှန်မကန်လုပ်ရပ်များကိုဖေါ်ကောင်လုပ်သူများအားအကာအကွယ်ပေးရမည်။

Why is it necessary to adopt an access to information law?

For freedom of information to work in practice various rules and procedures have to be established. Human rights treaties lay out the general principles, but they cannot be a detailed guide to making sure that citizens enjoy the right in practice. This is the most important reason why a freedom of information law is essential.

မည်သည့်အတွက်ကြောင့်သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်စေမည့်ဥပဒေကိုခံယူရန်လိုအပ်သနည်း။

သတင်းအချက်အလက်လွတ်လပ်ခြ

င်းကိုလက်တွေ့ ကျင့်သုံးမည်ဆိုပါက များစွာသောစည်းမျဉ်း များလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ကိုချမှတ်ရမည်။ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များသည် ယေဘူယျစည်းမျဉ်း များ ကိုပုံစံချပေးသည်။သို့ရာတွင် ယင်းတို့သည် လူတို့ခံစားနိုင်အောင်အသေး စိတ်လုပ်ဆောင် ပေး နိုင်ခြင်းမရှိ။ ယင်းသည်အဘယ့်ကြောင့် သတင်းအချက်အလက် လွတ်လပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ လိုအပ် ကြောင်းကိုပြသသည့်အရေးကြီး ဆုံးသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။

What should access to information laws include?

Normally access to information laws include definitions, provisions on the scope of the right of access to information, the right holders and information holders, the duties of information holders to promote openness, the procedures for requesting and granting information, and the cases when the information holders may refuse to provide information. To be efficient the access to information system should be supervised and controlled by an independent body, which should have powers to impose sanction for violations of the law.

သတင်းအချက်အလက်ရရှိရေးဥပဒေ တွင်မည်သည်တို့ပါဝင်သင့်သနည်း

ပုံမှန်အားဖြင့်သတင်းရယူနိုင်ခြင်းတွင် အဓိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ဥပဒေများ၊သတင်းရယူခွင့်နယ်ပယ် မှစည်းမျဉ်းများ၊အခွင့်အရေးကိုင်ဆောင်သူများ၊သတင်းကိုင်ဆောင်သူများ၊သတင်းကိုင်ဆောင်သူ၏ပွင့်လင်းရေးကိုတိုးမြှင့်ရမည့် တာဝန်များ၊သတင်းတောင်းဆိုခြင်းနှင့်ပေးခြင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊သတင်းကိုင်ဆောင်သူကသတင်းပေးရန်ငြင်းဆိုသည့်အခါ ပေါ်ပေါက်သောအမှုများ၊ထိရောက်မှုရှိစွာဖြင့်သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်ရန်စနစ်ကိုသီးခြားလွတ်လပ်သောအဖွဲ့ကကြီးကြပ်ထိန်းကြောင်းရမည်၊ ထိုအဖွဲ့တွင်ဥပဒေကိုလိုက်နာခြင်းမရှိသူအားတရားရုံးပို့ရန်ကြီးပမ်းခဲ့သည်။

When can information holders deny access to information?

The principle of maximum disclosure establishes the presumption that all information held by public bodies should be subject to disclosure and that this presumption may be overcome only in very limited circumstances. The ARTICLE 19 Principles on Freedom of Information Legislation set out a three-part test for exceptions as follows:

1. the information must relate to a legitimate aim listed in the law;

2. disclosure must threaten to cause substantial harm to that aim; and

3. the harm to the aim must be greater than the public interest in having the information.

Normally access to information may be denied if it can cause substantial harm to:

- national security, defence and international relations;
- public safety;
- the prevention, investigation and prosecution of criminal activities;
- privacy and other legitimate private interests;

- commercial and other economic interests, be they private or public;
- the equality of parties concerning court proceedings;
- nature;
- inspection, control and supervision by public authorities;
- the economic, monetary and exchange rate policies of the state;
- the confidentiality of deliberations within or between public authorities during the internal preparation of a matter.

However the information holder may not refuse to indicate whether or not it holds a record, or refuse to communicate information, unless the harm to the protected interest outweighs the public interest in disclosure.

To make it clearer we will use a hypothetical example. Let us suppose that you are an information officer in the Ministry of Defence. You receive a request for information about the policy and practice of the Ministry on the procurement of rifles for the army. The requester also asks about the quality of boots procured because you have information that the rifles are defective.

1. Does this request relate to a legitimate aim?

The national access to information law should contain a list of legitimate aims under which it may be justified to withhold information. "Defence and security" is a legitimate grounds for an exception under this law. This request does relate to national security.

2. Would the disclosure of this information do substantial harm to that aim?

It can be argued that procurement of rifles may harm defence and security. It is still arguable if the harm would be substantial. Let's accept that the harm is substantial. Then we have to consider the third question:

3. Is there anyway a public interest in disclosing the information?

It is still possible to overriding the conclusion that the information should not be released if it would be maintained that this was still in the public interest. In this example, it could be argued that, even though an enemy would benefit from learning about the malfunctioning rifles (a "substantial harm" to national security), there are various other reasons why it would be in the public interest for the information to be disclosed.

These reasons could include:

- Generating public pressure to have the rifles replaced.
- Exposing weaknesses in the procurement system that led to the army buying defective weapons.
- Holding incompetent or corrupt officials to account.

ဘယ်သောအခါတွင်သတင်းကိုင်ဆောင်သူသည် သတင်းရနိုင်ခွင့်ကိုငြင်းပါယ်နိုင်သနည်း။

အမြင့်မားဆုံး၊အများဆုံးဖေါ်ပြပေးရမည် ဟူသော စည်းမျဉ်းကယူဆချက်တစ်ခုကိုချမှတ်ပေးလိုက် သည်။ထိုယူဆချက်အလိုအရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းများကကိုင်ဆောင်ထားသောသတင်း များသည်ထုတ်ဖေါ်ပြသပေးရမည့်သတင်းများသာ ချည်းဖြစ်သည်။အာတီကယ် ၁၉၏ သတင်းအ ချ က်အလက်လွတ်လပ်ခွင့်ကသုံးဆင့်စစ်ဆေးနည်း ကိုထုတ်ဖေါ်ပြဆိုပေးခဲ့သည်။

၁။ သတင်းအချက်အလက်သည် ဥပဒေတွင်ဖေါ်ပြထားသော တရားဝင်ရည် မှန်းချက်နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိရမည်။

၂။ သတင်းထုတ်ဖေါ်ခြင်းသည် အခြေခံအန္တရာယ် ကိုဖြစ်စေမည်ဟုခြိမ်းခြောက်ခြင်း နှင့်

၃။သတင်းရယူထားခြင်းတွင်ရည်မှန်းချက်ကိုအန္တ ရာယ်ပေးခြင်းသည် အများပြည်သူ အကျိုး စီးပွား ထက်ပိုကြီးမားခြင်း

အကယ်၍ အောက်ပါတို့ကိုအခိုင်အမာအန္တရာယ်ပြု ဖစ်စေလျှင် ပုံမှန်အားဖြင့် သတင်းအချက် အလက် ရယူခြင်းကို ငြင်းပယ်နိုင်သည်၊

- အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်နိုင်ငံတ ကာဆက်ဆံရေးများ၊
- အများပြည်သူလုံခြုံစိတ်ချစေရေး
- ရာဇဝတ်မှုများအား ကာကွယ်တားဆီးခြင်း၊စုံ စမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း
- ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်နှင့်အခြားသောတရား ဝင်သီးသန့်အကျိုးစီးပွားများ
- ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနှင့်အခြားသောစီးပွားေ ရးအကျိုးစီးပွားများ(အများပိုင်ဖြစ်စေ၊ကိုယ်ပို င်ဖြစ်စေ)
- တရားရုံးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်နစ်ဘက်သာတူ ညီမျှရှိရေး
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
- ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏စုံစမ်းရေး၊ထိန်းချုပ်ေ ရးနှင့်ကွပ်ကဲရေး
- စီးပွားရေး၊ငွေရေးကြေးရေးနှင့်နိုင်ငံတော်၏ေ ငွလဲလုယ်နှုန်းမူဝါဒ
- ပြည်သူ့ရေးရာအာဏာပိုင်များအကြားဌာန တွင်းလုပ်ငန်းပြင်ဆင်ရေးတွင်ယုံကြည်စိတ် ချရမှု

သို့သော်လည်း၊သတင်းအချက်အလက်ကိုင်ေ ဆာင်သူသည် သတင်းထုတ်ဖေါ်ခြင်း တွင် အများ ပြည်သူအကျိုးစီးပွားနှင့် ကာကွယ်မှုပြုထားသော အရာများကိုထိခိုက်စေခြင်းနစ်ခုအားချိန်ဆခြင်း မပြုဘဲ သတင်းကိုင်ဆောင်ထားခြင်းကိုငြင်းပယ်ြ ခင်း၊သတင်းထုတ်ပေးရန်ငြင်းပယ်ခြင်းတို့ကိုမပြု ရပေ။

ပိုမိုရှင်းလင်းစေရန်
တွေးဆချက်ဥပမာတစ်ခုပေးပါမည်။
အကယ်၍သင်သည်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန ၏သတင်းတာဝန်ခံအရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သည်။သင် သည် တပ်အတွက်ရိုင်ဖယ်သေနတ်များ ဝယ်ယူ ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ၏မူဝါဒနှင့်ကျင့်သုံးခြင်းဆိုင်ရာသတင်း အချက်အ လက်များကိုတောင်းခံမှုတစ်ရပ်ရရှိလာသည်။တော င်းခံသူသည်စစ်ဘီနပ်များ၏အရည် အသွေးကိုလ ည်းမေးမြန်းသည်၊အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်သင့်ထံ တွင် သေနတ်များ၏အရည်အသွေး ညွှန်ဖျင်းသည့် သတင်းလည်းရရှိထားသောကြောင့်ဖြစ်သ ည်။

၁။ ထိုတောင်းခံမှုသည်တရားဝင်ရည်မှန်းချက်နှင့် ဆက်စပ်ပါသလား၊

သတင်းရယူခြင်းကိုဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သည့်အမျိုးသား သတင်းအချက်အလက်ရယူခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ တွင် သတင်းရယူခြင်းဆိုင်ရာတရားဝင် ရည်ရွယ် ချက်များရေးသားဖေါ်ပြပါရှိသလော။ “ကာကွယ် ရေးနှင့်လုံခြုံရေး”သည် ဤဥပဒေ ၏ခြွင်းချက်အရ တရားဝင်အခြေခံဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့်ဤ သတင်း တောင်းဆိုချက်သည်အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့်ဆက် စပ်သည်

၂။ ဤသတင်းထုတ်ပြန်မှုသည်ထိုရည်ရွယ်ချက်ကိုထိရောက်သည့်အန္တရာယ်ကျရောက်စေနိုင်သလား။

လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးကိုရှိင်ဖယ်သေနတ်များဝယ်ယူခြင်းကအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟုဆို နိုင်သည်။ အကယ်၍ အခိုင်အမာအန္တရာယ်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင်ပင် ယင်းသည်ငြင်းချက် ထုတ်နိုင်ချေရှိဆဲ ပင်ဖြစ်သည်။ ထို အန္တရာယ်သည်အခိုင်အမာဖြစ်သည်ဆိုပါစို့။တတိယမေးခွန်းဆက်မေးရတော့မည်။

သတင်းအချက်အလက်ကိုထုတ်ဖော်ခြင်းတွင်အများပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားတစ်နည်းတစ်နည်း ဖြင့်ရှိပါသလား။

အကယ်၍ အများပြည်သူ၏အကျိုးစီးပွားဖြစ်နေဆဲဆိုလျှင်သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုသင့်ဟူသောနိဂုံးကိုလွှမ်းမိုးလိုက်ရန်ဖြစ်နိုင်ဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဥပမာတွင်ငြင်း ချက်ထုတ်နိုင်သည်မှာ အကယ်၍ရန်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်က ချို့ယွင်းနေသောရှိင်ဖယ်သေနတ် အကြောင်းကိုသိရှိသွားခဲ့လျှင်ပင် အဘယ့်ကြောင့်ထုတ်ပြန်ရမည့်သတင်းအချက်အလက်တွင် အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားရှိနေကြောင်းဆိုနိုင်သည့်အခြားသောအကြောင်းပြချက်များရှိနေပေ သည်။ ယင်းအကြောင်းပြချက်များတွင် ပါဝင်အောက်ပါတို့ပါဝင်နိုင်သည်။

- ရှိင်ဖယ်သေနတ်များကိုအစားထိုးရန် အများပြည်သူ၏ဖိအားကိုဖြစ်ပေါ်စေခြင်း
- စစ်တပ်၏လက်နက်အင်အားဖြည့်တင်းသည့်စနစ်၏ အားနည်းချက်ကိုထုတ်ဖော်နိုင်သည်
- အရည်အချင်းမပြည့်ဝသောသို့မဟုတ် အဂတိလိုက်စားသောအရာရှိထားရှိခြင်း

What should be the cost of obtaining public information?

The cost of gaining access to information held by public bodies should not be so high as to deter potential applicants, given that the whole rationale behind freedom of information laws is to promote open access to information. Normally the information is provided free of charge. Information requesters may be expected to cover only the actual cost of photocopies of documents.

အများပြည်သူဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်ရယူခြင်း၏တန်ဖိုး

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများက ထိန်းသိမ်းထားရှိသောသတင်းအချက်အလက်ကိုရယူခြင်းအတွက်တန်ဖိုးကိုတောင်းဆိုသူများပြားလာမည်ကိုကန့်သတ်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး မြင့်မားစွာမထားရှိသင့်ပေ။ပုံမှန်အားဖြင့်ဤဥပဒေသည်အခမဲ့ဖြစ်သည်။ သတင်းအချက်အလက်တောင်းခံသူများသည်ပုံမှန်အားဖြင့် အမှန်တကယ်ကျသင့်သောမိတ္တူဖိုးနှင့်မှတ်တမ်းမှတ်ရာဖိုးသာကျခံရပေမည်။

ARTICLE 19

ARTICLE 19 envisages a world where people are free to speak their opinions, to participate in decision-making and to make informed choices about their lives

For this to be possible, people everywhere must be able to exercise their rights to freedom of expression and freedom of information. Without these rights, democracy, good governance and development cannot happen.

We take our name from Article 19 of the Universal Declaration of Human Rights:

> "Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive, and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers."

ARTICLE 19 works so that people everywhere can express themselves freely, access information and enjoy freedom of the press. We understand freedom of expression as three things:

Freedom of expression is the right to speak

- It is the right to voice political, cultural, social and economic opinions
- It is the right to dissent
- It makes electoral democracy meaningful and builds public trust in administration.

Freedom of expression is freedom of the press

- It is the right of a free and independent media to report without fear, interference, persecution or discrimination
- It is the right to provide knowledge, give voice to the marginalised and to highlight corruption
- It creates an environment where people feel safe to question government action and to hold power accountable.

Freedom of expression is the right to know

- It is the right to access all media, internet, art, academic writings, and information held by government
- It is the right to use when demanding rights to health, to a clean environment, to truth and to justice
- It holds governments accountable for their promises, obligations and actions, preventing corruption which thrives on secrecy.

Email: myanmar@article19.org

အာတီကယ် ၁၉ သည် ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးဖြစ်သော သတင်းရယူပိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုပြုသော နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ် စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်သည် ဒီမိုကရေစီအတွက် ပင်မအခွင့်အရေးဖြစ်ပြီး၊ အခြားအရေးကြီးသော ဒီမိုကရေစီ ၏ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် အခြားအခွင့်အရေးများကိုလည်း ကာကွယ်ပေးသည်။

အာတီကယ် ၁၉ ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊ ယင်းအမည်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအခွင့် အရေး ကြေငြာစာတမ်း အပိုဒ် ၁၉ မှ ရယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိတို့အဖွဲ့သည် လက်ရှိကာလတွင် လူ့အခွင့်အရေး၊ သတင်းအချက်အလက် လွတ်လပ်စွာရရှိခွင့်၊ ဒီမိုကရေစီပြောင်းလဲမှု၊ မီဒီယာ၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ကိစ္စများအတွက် ကမာတစ်ဝန်းရှိ အဖွဲ့ ၉၀ ကျော်နှင့် တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်။

DEFENDING FREEDOM
OF EXPRESSION AND INFORMATION

ARTICLE 19 Free Word Centre 60 Farringdon Road London EC1R 3GA
T +44 20 7324 2500 F +44 20 7490 0566
E info@article19.org W www.article19.org Tw @article19org facebook.com/article19org

© ARTICLE 19